

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Dla Rady Nadzorczej SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Wprowadzenie

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwa Ubezpieczeń S.A. („Spółka”) z siedzibą w Warszawie, ul. Przyokopowa 31, na które składa się: opis działalności i wyników operacyjnych, opis systemu zarządzania, opis profilu ryzyka, opis wyceny do celów wypłacalności, opis zarządzania kapitałem oraz załączniki („załączone sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej”) sporządzonego zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U.2015.1844. z późn. zm.) („ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej”) oraz tytułu I Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. U. UE L.12) („Rozporządzenie”). Załączone sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało przygotowane w celu wypełnienia wymogów art. 284 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Odpowiedzialność Zarządu Spółki za sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za sporządzenie i prezentację załączonego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz Rozporządzenia. Zarząd Spółki jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Jesteśmy odpowiedzialni za wyrażenie opinii o załączonym sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej na podstawie przeprowadzonego przez nas badania.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień art. 290 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i wydanego na jej podstawie Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 grudnia 2016 roku w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych (Dz.U.2016.2027) oraz zgodnie z Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r. z późn. zm. („Krajowe Standardy Rewizji Finansowej”). Standardy te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Badanie polega na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania przez Spółkę sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Spółki. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych podstaw i metod stosowanych do wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności, racjonalności ustalonych przez Zarząd Spółki wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Zgodnie z Krajowym Standardem Rewizji Finansowej 320 pkt. 5 koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania jak i przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz nieskorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej, a także przy formułowaniu opinii biegłego rewidenta. W związku z powyższym wszystkie stwierdzenia zawarte w opinii biegłego rewidenta, w tym stwierdzenia dotyczące innych wymogów prawa i regulacji wyrażane są z uwzględnieniem jakościowego i wartościowego poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i osądem biegłego rewidenta

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania. Zakres naszego badania obejmował w szczególności weryfikację ujmowania i wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe zobowiązań dla celów wypłacalności, obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu kapitałowego oraz dokonanej przez Spółkę oceny jakości i wysokości środków własnych zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz tytułu I Rozporządzenia.

Opinia

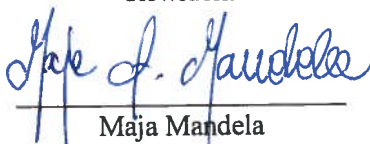
Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało przygotowane we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz tytułu I Rozporządzenia.

Podstawa sporządzenia

Nie dokonując modyfikacji naszej opinii, zwracamy uwagę na podstawę sporządzenia opisaną w punkcie Podsumowanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej. Załączone sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone w celu spełnienia wymogów art. 284 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i może nie być odpowiednie dla innych celów.

Warszawa, dnia 17 marca 2017 roku

Kluczowy Biegły
Rewident

Maja Mandela
Biegły Rewident
nr 11942

Partner

Arkadiusz Krasowski

działający w imieniu
Ernst & Young Audyt Polska spółka
z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
nr ewid. 130

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
spółka komandytowa
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

**RAPORT Z BADANIA SPRAWOZDANIA O WYPŁACALNOŚCI I KONDYCJI
FINANSOWEJ
ZA ROK ZAKOŃCZONY
DNIA 31 GRUDNIA 2016 ROKU**

1. Ogólna charakterystyka zakładu ubezpieczeń

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. („Spółka”) została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 11 lipca 2001 roku. Siedziba Spółki mieści się w Warszawie, ul. Przyokopowa 31. W dniu 21 września 2001 roku Spółka została wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000042793.

Spółka posiada numer NIP: 5832758112 nadany w dniu 15 października 2001 roku oraz symbol REGON: 192566592 nadany w dniu 19 lipca 2001 roku.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest:

- prowadzenie działalności w Dziale II – pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe we wszystkich grupach ubezpieczeń,
- prowadzenie działalności powiązanej z działalnością ubezpieczeniową.

W dniu 31 grudnia 2016 roku kapitał podstawowy Spółki wynosił 42.890 tysięcy złotych. Kapitał własny Spółki na ten dzień wynosił 30.693 tysięcy złotych.

Zgodnie z wyciągiem z księgi akcyjnej aktualnym na dzień 17 marca 2017 roku struktura własności kapitału podstawowego Spółki była następująca:

	Liczba akcji	Liczba głosów	Wartość nominalna akcji (w zł)	Udział w kapitale podstawowym
SIGNAL IDUNA				
Allgemeine Versicherung	428.899	428.899	42.889.900	99,9998%
Pomorska Izba Rzemieślnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw	1	1	100	0,0002%
Razem	428.900	428.900	42.890.000	100%

Zgodnie ze stanem księgi akcyjnej na dzień 17 marca 2017 w roku obrotowym oraz po dacie bilansowej do daty opinii miały miejsce następujące zmiany w strukturze własnościowej kapitału podstawowego Spółki:

- w dniu 21 stycznia 2016 roku miała miejsce emisja 1.600 akcji serii S, która została objęta w całości przez SIGNAL IDUNA Allgemeine Versicherung AG,
- w dniu 7 lipca 2016 roku miała miejsce emisja 3.200 akcji serii T, która została objęta w całości przez SIGNAL IDUNA Allgemeine Versicherung AG,
- w dniu 25 stycznia 2017 roku miała miejsce emisja 2.100 akcji serii U, która została objęta w całości przez SIGNAL IDUNA Allgemeine Versicherung AG.

Zmiany kapitału podstawowego Spółki w roku obrotowym były następujące:

	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji (w zł)
Stan na początek okresu	424.100	42.410.000
Podwyższenie kapitału z dnia 21 stycznia 2016 roku	1.600	160.000
Podwyższenie kapitału z dnia 7 lipca 2016 roku	3.200	320.000
Stan na koniec okresu	428.900	42.890.000

W skład Zarządu Spółki na dzień 17 marca 2017 roku wchodził:

Jürgen Reimann	- Prezes Zarządu,
Agnieszka Kiełbasińska	- Wiceprezes Zarządu.

W okresie sprawozdawczym oraz od dnia bilansowego do daty opinii nie było zmian w składzie Zarządu Spółki.

2. Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

2.1 Opinia biegłego rewidenta oraz badanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie, Rondo ONZ 1 jest podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, wpisanym na listę pod numerem 130.

Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. oraz biegły rewident spełniają, w rozumieniu art. 56 ust. 3 i 4 Ustawy z dnia 7 maja 2009 roku o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym, warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej.

Na podstawie porozumienia zawartego w dniu 3 marca 2017 roku do umowy z dnia 22 listopada 2016 roku z Zarządem Spółki przeprowadziliśmy badanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku („zbadane sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej”).

Naszym zadaniem było wyrażenie opinii o sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej na podstawie przeprowadzonego przez nas badania. Przeprowadzone w trakcie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej procedury były zaprojektowane tak, aby umożliwić wydanie opinii o sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej traktowanym jako całość. Nasze procedury nie obejmowały uzupełniających informacji, które nie mają wpływu na sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej traktowane jako całość.

Na podstawie naszego badania, z dniem 17 marca 2017 roku wydaliśmy opinię biegłego rewidenta z objaśnieniem o następującej treści:

„Dla Rady Nadzorczej SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.”

Wprowadzenie

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwa Ubezpieczeń S.A. („Spółka”) z siedzibą w Warszawie, ul. Przyokopowa 31, na które składa się: opis działalności i wyników operacyjnych, opis systemu zarządzania, opis profilu ryzyka, opis wyceny do celów wypłacalności, opis zarządzania kapitałem oraz załączniki („załączone sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej”) sporządzonego zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U.2015.1844. z późn. zm.) („ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej”) oraz tytułu I Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. U. UE L.12) („Rozporządzenie”). Załączone sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało przygotowane w celu wypełnienia wymogów art. 284 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

Odpowiedzialność Zarządu Spółki za sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za sporządzenie i prezentację załączonego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz Rozporządzenia. Zarząd Spółki jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Jesteśmy odpowiedzialni za wyrażenie opinii o załączonym sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej na podstawie przeprowadzonego przez nas badania.

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do postanowień art. 290 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i wydanego na jej podstawie Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 grudnia 2016 roku w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych (Dz.U.2016.2027) oraz zgodnie z Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętymi uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r. z późn. zm. („Krajowe Standardy Rewizji Finansowej”). Standardy te wymagają przestrzegania wymogów etycznych oraz zaplanowania i przeprowadzenia badania w taki sposób, aby uzyskać wystarczającą pewność, że sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej nie zawiera istotnego zniekształcenia.

Badanie polega na przeprowadzeniu procedur służących uzyskaniu dowodów badania kwot i ujawnień w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej. Dobór procedur badania zależy od osądu biegłego rewidenta, w tym od oceny ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej spowodowanego oszustwem lub błędem. Dokonując oceny tego ryzyka biegły rewident bierze pod uwagę działanie kontroli wewnętrznej, w zakresie dotyczącym sporządzania przez Spółkę sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej, w celu zaprojektowania odpowiednich w danych okolicznościach procedur badania, nie zaś wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli

 4/8

AK

wewnętrznej Spółki. Badanie obejmuje także ocenę odpowiedniości przyjętych podstaw i metod stosowanych do wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności, racjonalności ustalonych przez Zarząd Spółki wartości szacunkowych, jak również ocenę ogólnej prezentacji sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Zgodnie z Krajowym Standardem Rewizji Finansowej 320 pkt. 5 koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania jak i przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz nieskorygowanych zniekształceń, jeśli występują, na sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej, a także przy formułowaniu opinii biegłego rewidenta. W związku z powyższym wszystkie stwierdzenia zawarte w opinii biegłego rewidenta, w tym stwierdzenia dotyczące innych wymogów prawa i regulacji wyrażane są z uwzględnieniem jakościowego i wartościowego poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i osądem biegłego rewidenta

Wyrażamy przekonanie, że uzyskane przez nas dowody badania stanowią wystarczającą i odpowiednią podstawę do wyrażenia przez nas opinii z badania. Zakres naszego badania obejmował w szczególności weryfikację ujmowania i wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe zobowiązań dla celów wypłacalności, obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu kapitałowego oraz dokonanej przez Spółkę oceny jakości i wysokości środków własnych zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz tytułu I Rozporządzenia.

Opinia

Naszym zdaniem, załączone sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało przygotowane we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz tytułu I Rozporządzenia.

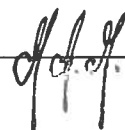
Podstawa sporządzenia

Nie dokonując modyfikacji naszej opinii, zwracamy uwagę na podstawę sporządzenia opisaną w punkcie Podsumowanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej. Załączone sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone w celu spełnienia wymogów art. 284 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i może nie być odpowiednie dla innych celów."

Badanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Spółki przeprowadziliśmy w okresie od dnia 3 marca 2017 roku do dnia 17 marca 2017 roku, w tym w siedzibie Spółki od dnia 3 marca 2017 roku do dnia 10 marca 2017 roku.

2.2 Oświadczenia otrzymane i dostępność danych

Zarząd Spółki potwierdził swoją odpowiedzialność za sporządzenie i prezentację sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U.2015.1844. z późn. zm.) („ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej”) oraz tytułem I Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (Dz. U. UE L.12) („Rozporządzenie”) oraz

 5/8

AK

oświadczył, iż udostępnił nam wszystkie dane finansowe, księgi rachunkowe i inne wymagane dokumenty oraz udzielił niezbędnych wyjaśnień. Otrzymaliśmy również pisemne oświadczenie z dnia 17 marca 2017 roku Zarządu Spółki o:

- kompletnym ujęciu danych w księgach rachunkowych;
- wykazaniu wszelkich zobowiązań warunkowych w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej, oraz
- ujawnieniu w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej wszelkich istotnych zdarzeń, które nastąpiły po dacie bilansu do dnia złożenia oświadczenia.

W oświadczeniu potwierdzono, że przekazane nam informacje były rzetelne i prawdziwe zgodnie z przekonaniem i najlepszą wiedzą Zarządu Spółki i objęły wszelkie zdarzenia mogące mieć wpływ na zbadane sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej.

Jednocześnie oświadczamy, że w trakcie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej nie nastąpiły ograniczenia zakresu badania.

2.3 Informacje o sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej Spółki za poprzedni rok obrotowy

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Spółki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku jest pierwszym sprawozdaniem o wypłacalności i kondycji finansowej sporządzonym przez Spółkę.

3. Wycena aktywów dla celów wypłacalności

Zasady wyceny aktywów dla celów wypłacalności zostały przedstawione w części D.1 zbadanego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Dane liczbowe w zakresie aktywów dla celów wypłacalności zostały przedstawione w części D.1 oraz w załącznikach do zbadanego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

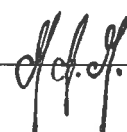
W wyniku przeprowadzonych prac doszliśmy do wniosku, że wycena aktywów dla celów wypłacalności została ustalona prawidłowo tj. zgodnie z art. 223 ust.1 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałem II w tytule I Rozporządzenia, biorąc pod uwagę koncepcję istotności oraz ograniczenia wynikające z naturalnych niepewności związanych z koniecznością przyjęcia oszacowań przy ustalaniu aktywów dla celów wypłacalności.

4. Wycena zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności

Zasady wyceny zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności zostały przedstawione w części D.3 zbadanego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Dane liczbowe w zakresie zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności zostały przedstawione w części D.3 oraz w załącznikach do zbadanego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

W wyniku przeprowadzonych prac doszliśmy do wniosku, że wycena zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności została ustalona prawidłowo, tj. zgodnie z art. 223 ust. 2 i 3 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałem II w tytule I Rozporządzenia, biorąc pod uwagę koncepcję istotności oraz ograniczenia wynikające z naturalnych niepewności związanych z koniecznością przyjęcia oszacowań przy ustalaniu aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności.

 6/8

AK

5. Wycena rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności

Zasady ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności zostały przedstawione w części D.2 zbadanego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Dane liczbowe w zakresie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności zostały przedstawione w części D.2 oraz w załącznikach do zbadanego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

W wyniku przeprowadzonych prac doszliśmy do wniosku, że rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności zostały ustalone w sposób prawidłowy, tj. zgodnie z art. 224-235 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałem III w tytule I Rozporządzenia, biorąc pod uwagę koncepcję istotności oraz ograniczenia wynikające z naturalnych niepewności związanych z koniecznością przyjęcia oszacowań przy ustalaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności.

6. Kapitałowy wymóg wypłacalności

Zasady obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności oraz jego wysokość została przedstawione w części E.2 zbadanego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku kapitałowy wymóg wypłacalności wyniósł 14.022 tysięcy złotych.

W wyniku przeprowadzonych prac doszliśmy do wniosku, że kapitałowy wymóg wypłacalności został obliczony w sposób prawidłowy tj. według formuły standardowej zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i rozdziałami V i X w tytule I Rozporządzenia, zgodnie z koncepcją istotności oraz biorąc pod uwagę ograniczenia wynikające z naturalnych niepewności związanych z koniecznością przyjęcia oszacowań dla obliczenia minimalnego wymogu kapitałowego.

7. Minimalny wymóg kapitałowy

Zasady obliczania minimalnego wymogu kapitałowego oraz jego wysokość została przedstawione w części E.2 zbadanego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku minimalny wymóg kapitałowy wyniósł 16.009 tysięcy złotych.

W wyniku przeprowadzonych prac doszliśmy do wniosku, że minimalny wymóg kapitałowy został obliczony w sposób prawidłowy, tj. zgodnie z art. 271 – 275 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz rozdziałami VII i X w tytule I Rozporządzenia, biorąc pod uwagę koncepcję istotności oraz ograniczenia wynikające z naturalnych niepewności związanych z koniecznością przyjęcia oszacowań dla minimalnego wymogu kapitałowego.

8. Środki własne i podstawowe środki własne

Informacje w zakresie dopuszczonych środków własnych oraz dopuszczonych podstawowych środków własnych zostały przedstawione w części E.1 zbadanego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka posiadała środki własne dopuszczone na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności w kwocie 27.218 tysięcy złotych, tj. przewyższające kapitałowy wymóg wypłacalności o 13.196 tysięcy złotych oraz podstawowe środki własne dopuszczone na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego w kwocie 27.218 tysięcy złotych, tj. przewyższające minimalny wymóg kapitałowy o 11.209 tysięcy złotych.

9. Wskaźniki istotności

Przy ustalaniu wysokości (poziomu) wskaźników istotności zastosowano zawodowy osąd uwzględniający szczególne charakterystyki związane ze Spółką. To ustalenie obejmowało rozważenie aspektów zarówno wartościowych, jak i jakościowych.

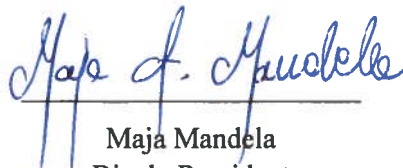
10. Zgodność z prawem

Uzyskaliśmy pisemne potwierdzenie od Zarządu Spółki, iż w 2016 roku nie zostały naruszone przepisy prawa dotyczące warunków udzielenia zezwolenia lub wykonywania działalności przez Spółkę, a także postanowienia statutu Spółki mające wpływ na sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej.

Warszawa, dnia 17 marca 2017 roku

w imieniu
Ernst & Young Audyt Polska spółka
z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa
nr ewid. 130

Kluczowy Biegły
Rewident

Maja Mandela
Biegły Rewident
nr 11942

Partner

Arkadiusz Krasowski

Ernst & Young Audyt Polska
spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
spółka komandytowa
Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

**Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku**

SPIS TREŚCI

Podsumowanie.....	6
A. Działalność i wyniki operacyjne.....	7
A.1 Działalność	7
A.1.1 Informacje ogólne	7
A.1.2 Informacje dotyczące organu nadzoru	7
A.1.3 Informacje dotyczące biegłego rewidenta	7
A.1.4 Informacje dotyczące udziałowców	8
A.1.5 Pozycja Zakładu w prawnej strukturze Grupy	8
A.1.6 Istotne linie biznesowe Zakładu oraz istotne obszary geograficzne.....	9
A.1.7 Istotne transakcje i zdarzenia biznesowe.....	9
A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej	9
A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)	10
A.3.1 Przychody i koszty z działalności lokacyjnej.....	10
A.3.2 Zyski i straty ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	10
A.3.3 Inwestycje związane z sekurytyzacją	11
A.4 Wynik z pozostałych rodzajów działalności.....	11
A.5 Wszelkie inne informacje	11
B System zarządzania	11
B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania.....	11
B.1.1 Prezentacja organów zarządzających i nadzorujących	11
B.1.2 Przedstawienie czterech kluczowych funkcji	12
B.1.3 Przedstawienie najważniejszych zmian w systemie zarządzania	13
B.1.4 Informacja na temat zasad i praktyk dotyczących wynagrodzeń	13
B.1.5 Informacja dotycząca istotnych transakcji zawartych z udziałowcami, osobami wywierającymi znaczący wpływ na Zakład oraz z Członkami organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego	15
B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji	15
B.3 System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności	17

B.3.1	System zarządzania ryzykiem	17
B.3.2	Własna ocena ryzyka i wypłacalności.....	19
B.4	System kontroli wewnętrznej	20
B.4.1	Opis systemu kontroli wewnętrznej	20
B.4.2	Opis wdrożenia funkcji zgodności z przepisami	21
B.5	Funkcja audytu wewnętrznego	22
B.6	Funkcja aktuarialna.....	22
B.7	Outsourcing	22
B.7.1	Przedstawienie polityki outsourcingu	23
B.7.2	Przedstawienie istotnych funkcji outsourcingu	24
B.8	Wszelkie inne informacje	25
B.8.1	Ocena adekwatności systemu zarządzania	25
B.8.2	Wszelkie inne informacje.....	25
C.	Profil ryzyka	25
C.1	Ryzyko aktuarialne	27
C.2	Ryzyko rynkowe	30
C.3	Ryzyko kredytowe.....	32
C.4	Ryzyko płynności.....	33
C.5	Ryzyko operacyjne	33
C.6	Pozostałe istotne ryzyka.....	35
C.7	Wszelkie inne informacje	36
D.	Wycena do celów wypłacalności.....	36
D.1	Aktywa	36
D.1.1	Wartości niematerialne i prawne (S.02.01.02, C0010/R0030).....	36
D.1.2	Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny (S.02.01.02, C0010/R0060)	37
D.1.3	Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe (S.02.01.02, C0010/R0090)	38
D.1.4	Obligacje państwowe (S.02.01.02, C0010/R0140)	38

D.1.5	Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania (S.02.01.02, C0010/R0180).....	39
D.1.6	Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych (S.02.01.02, C0010/R0200)	40
D.1.7	Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych) (S.02.01.02, C0010/R0290).....	41
D.1.8	Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (S.02.01.02, C0010/R0300)	41
D.1.9	Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych (S.02.01.02, C0010/R0360) .	42
D.1.10	Należności z tytułu reasekuracji biernej (S.02.01.02, C0010/R0370).....	43
D.1.11	Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej) (S.02.01.02, C0010/R0380)	43
D.1.12	Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych (S.02.01.02, C0010/R0410).....	44
D.1.13	Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach) (S.02.01.02, C0010/R0420).....	44
D.2	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	45
D.2.1	Rezerwy do celów wypłacalności	45
D.2.2	Poziom niepewności związanej z wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	46
D.2.3	Porównanie rezerw obliczanych na potrzeby sprawozdań finansowych oraz rezerw obliczanych na potrzeby wypłacalności	47
D.2.4	Kwoty należne z umów reasekuracji.....	48
D.3	Inne zobowiązania	48
D.3.1	Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) (S.02.01.02, C0010/R0750).....	48
D.3.2	Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (S.02.01.02, C0010/R0780).....	49
D.3.3	Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych (S.02.01.02, C0010/R0820)	50
D.3.4	Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej (S.02.01.02, C0010/R0830).....	51
D.3.5	Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) (S.02.01.02, C0010/R0840)	51
D.3.6	Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach) (S.02.01.02, C0010/R0880)	52
D.4	Alternatywne metody wyceny	52
D.5	Wszelkie inne informacje	53
E.	Zarządzanie kapitałem	53

E.1	Środki własne.....	53
E.1.1	Zasady zarządzania środkami własnymi	54
E.1.2	Informacja dotycząca struktury, wysokości i jakości środków własnych	54
E.1.3	Różnice pomiędzy kapitałem własnym wykazywanym w sprawozdaniu finansowym a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną dla celów wypłacalności.....	54
E.1.4	Podsumowanie uzupełniających środków własnych.....	55
E.1.5	Podsumowanie pozycji odliczonych od środków własnych.....	55
E.1.6	Wyjaśnienie rezerwy uzgodnieniowej.....	55
E.2	Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	56
E.2.1	Kapitałowy wymóg wypłacalności	56
E.2.2	Minimalny wymóg kapitałowy	57
E.2.3	Informacja na temat uproszczeń stosowanych w wyliczeniach	57
E.2.4	Oświadczenia o parametrach specyficznych dla zakładu i narzutach kapitałowych	57
E.2.5	Informacje dotyczące danych wejściowych wykorzystywanych przez Zakład do obliczenia minimalnego wymogu kapitałowego	57
E.2.6	Istotne zmiany kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu kapitałowego w okresie sprawozdawczym.....	57
E.3	Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.....	58
E.4	Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	58
E.5	Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności.....	58
E.6	Wszelkie inne informacje	58

Załączniki

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Podsumowanie

W SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. system zarządzania spełnia wymagania stawiane przez akty prawa krajowego i europejskiego. System zarządzania oparty jest na kulturze korporacyjnej, na którą składają się wartości etyczne i kompetencje osób wchodzących w skład organu nadzorującego, organu zarządzającego oraz pełniących kluczowe funkcje, przejrzyste struktury organizacyjne, zakresy uprawnień i odpowiedzialności, kanały informacji, mechanizmy kontrolne oraz system zarządzania ryzykiem.

Organ zarządzający oraz nadzorujący (Zarząd i Rada Nadzorcza) powołane przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zapewniają efektywne działanie Spółki i wspomagane są przez wyodrębnione funkcje kluczowe tj. funkcję zgodności z przepisami, funkcję audytu wewnętrznego, funkcję aktuarialną oraz funkcję zarządzania ryzykiem. Podział obowiązków Członków Zarządu odzwierciedla struktura organizacyjna SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Na system zarządzania w Spółce składa się szereg regulacji wewnętrznych i polityk wprowadzonych w związku z wymaganiami otoczenia prawnego, jak i wytycznymi organu nadzoru. Są to m.in.:

- Polityka zarządzania ryzykiem,
- Zasady kontroli wewnętrznej,
- Zasady audytu wewnętrznego,
- Procedura outsourcingu,
- Zasady ładu korporacyjnego,
- System zarządzania produktem,
- Polityka compliance,
- Zasady dotyczące dystrybucji ubezpieczeń,
- Polityka zarządzania ryzykiem w procesie kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- Zasady zarządzania ryzykiem w obszarze reasekuracji,
- Polityka wynagradzania,
- Polityki underwritingu,
- Polityka utrzymania ciągłości działania wraz z planami awaryjnymi,
- Polityka inwestycyjna,
- Polityka zarządzania kapitałem,
- Polityka zarządzania ryzykiem płynności,
- Polityka ORSA (*Own Risk and Solvency Assessment*),
- Dokumenty wprowadzone w związku z wydanymi przez Komisję Nadzoru Finansowego wytycznymi IT, w takim zakresie, w jakim dotyczą systemu zarządzania.

Spółka dokonuje regularnego przeglądu funkcjonowania systemu zarządzania.

Najważniejsze zmiany w systemie zarządzania Spółką w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016, obejmowały wdrożenie:

- *Systemu zarządzania produktem* w związku z rekomendacjami uchwalonymi przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 22 marca 2016 roku,
- szeregu procedur realizujących zapisy *Wytycznych dotyczących zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego* uchwalonych przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 16 grudnia 2014 roku.

Poszczególne elementy systemu zarządzania zostały szerzej opisane w dalszych punktach.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

W 2016 roku nie wystąpiły istotne zmiany w działalności Spółki, profilu ryzyka oraz zarządzaniu kapitałem.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone zgodnie z:

- Ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 roku (Dz. U. z 2015 roku poz. 1844 z późniejszymi zmianami), zwaną dalej *Ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej*,
- Rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku (Dz. U. UE L.12) uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, zwanym dalej *Rozporządzeniem delegowanym*.

A. Działalność i wyniki operacyjne

A.1 Działalność

A.1.1 Informacje ogólne

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. (zwana dalej Spółką, Zakładem lub SIGNAL IDUNA Polska TU S.A.) jest spółką akcyjną z udziałem kapitału zagranicznego z siedzibą w Warszawie, ul. Przyokopowa 31.

Spółka została zawiązana 11 lipca 2001 roku. Spółka prowadzi działalność na podstawie zezwolenia Ministra Finansów z dnia 3 sierpnia 2001 roku, FI/1848a/AU/BK/2000 oraz późniejszych zezwoleń Ministra Finansów.

Spółka wpisana jest do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000042793. Wpisu dokonał Sąd Rejonowy w Gdańsku, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 21 września 2001 roku.

Przedmiotem działalności Spółki jest:

- prowadzenie działalności w Dziale II – pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe we wszystkich grupach ubezpieczeń,
- prowadzenie działalności powiązanej z działalnością ubezpieczeniową.

Spółka nie prowadzi działalności w zakresie reasekuracji czynnej.

Zgodnie ze statutem czas trwania działalności Spółki jest nieograniczony.

A.1.2 Informacje dotyczące organu nadzoru

Organem nadzoru odpowiedzialnym za nadzór finansowy nad Spółką jest Komisja Nadzoru Finansowego z siedzibą w Warszawie, Plac Powstańców Warszawy 1.

A.1.3 Informacje dotyczące biegłego rewidenta

Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. z siedzibą w Warszawie, Rondo ONZ 1, jest podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, wpisanym na listę

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

pod numerem 130, przeprowadzającym badanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Spółki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku oraz badanie sprawozdania finansowego Spółki, sporządzonego zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku.

Przeprowadzającym badanie w imieniu Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. jest biegły rewident Maja Mandela, wpisany do rejestru biegłych rewidentów pod numerem 11942.

A.1.4 Informacje dotyczące udziałowców

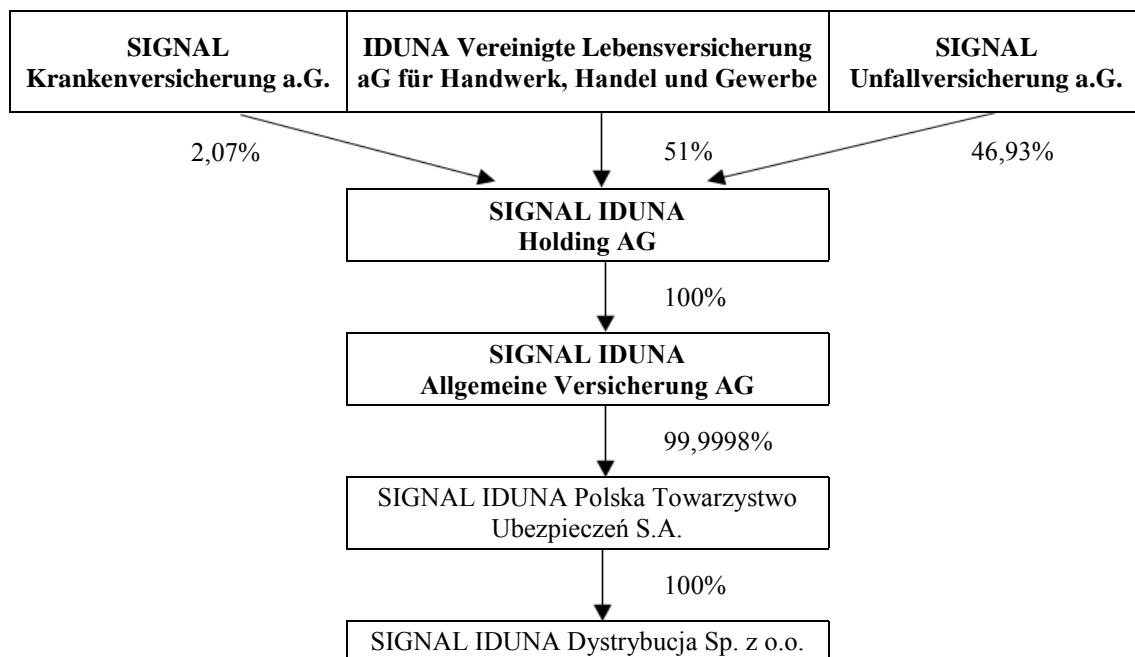
Kapitał akcyjny Spółki na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 42 890 tys. złotych i dzieli się na 428 900 akcji imiennych zwykłych o wartości nominalnej 100 złotych każda. Na dzień sprawozdania finansowego kapitał akcyjny został opłacony w całości.

Nazwa akcjonariusza	Liczba posiadanych akcji	Wartość nominalna posiadanych akcji	Typ posiadanych akcji	% posiadanych głosów
SIGNAL IDUNA Allgemeine Versicherung	428 899	42 890	Zwykłe	99,9998
Pomorska Izba Rzemieślnicza Małych i Średnich Przedsiębiorstw	1	0	Zwykłe	0,0002
Ogółem	428 900	42 890		100

A.1.5 Pozycja Zakładu w prawnej strukturze Grupy

Poniższy schemat prezentuje pozycję Spółki w prawnej strukturze Grupy.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. posiada 100% udziałów w SIGNAL IDUNA Dystrybucja Sp. z o.o.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

A.1.6 Istotne linie biznesowe Zakładu oraz istotne obszary geograficzne

Spółka prowadzi działalność na terenie Polski.

W 2016 roku Spółka prowadziła działalność ubezpieczeniową skoncentrowaną na następujących liniach biznesu: ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych, ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów, ubezpieczenia kredytów i poręczeń (zwane dalej odpowiednio LoB 1, LoB 2 i LoB 9).

A.1.7 Istotne transakcje i zdarzenia biznesowe

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły zdarzenia gospodarcze i inne, które wywarły istotny wpływ na Spółkę.

Do dnia sporządzenia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej nie ujawniono istotnych zdarzeń dotyczących okresu obrotowego nieuwjętych w sprawozdaniu.

Przed dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania nie wystąpiły zdarzenia dotyczące okresu obrotowego kończącego się 31 grudnia 2016 roku, które miałyby istotny wpływ na dane zawarte w sprawozdaniu.

A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Spółka prowadzi działalność na terenie Polski.

Poniższe zestawienie przedstawia wynik z działalności ubezpieczeniowej ogółem oraz dla istotnych linii biznesowych, w których Spółka prowadziła działalność ubezpieczeniową w 2016 roku.

<i>Okres sprawozdawczy 1.1.2016-31.12.2016 (kwoty w tys. złotych)</i>	Ogółem	LoB 1	LoB 2	LoB 9
Składki przypisane brutto	48 923	29 141	13 783	4 130
Składki zarobione netto	46 113	26 756	13 244	4 005
Odszkodowania i świadczenia na udziale własnym z uwzględnieniem zmiany stanu rezerw szkodowych	25 078	20 035	5 085	-220
Koszty działalności ubezpieczeniowej	22 294	11 926	7 197	1 794

Uzyskana składka przypisana brutto z działalności ubezpieczeniowej ogółem w 2016 roku wyniosła 48 923 tys. złotych, zaś składka zarobiona netto z działalności ubezpieczeniowej ogółem w 2016 roku wyniosła 46 113 tys. złotych. Odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym z uwzględnieniem zmiany stanu rezerw szkodowych odnotowały wartość 25 078 tys. złotych. Koszty działalności ubezpieczeniowej w 2016 roku wyniosły 22 294 tys. złotych. Wynik techniczny z działalności ubezpieczeniowej ogółem w 2016 roku wyniósł -402 tys. złotych, przy czym wynik techniczny z działalności ubezpieczeniowej dla LoB 1, LoB 2, LoB 9 wyniósł odpowiednio -4 725 tys. złotych, 1 116 tys. złotych, 2 455 tys. złotych.

Uzyskana składka przypisana brutto dla LoB 1 w 2016 roku wyniosła 29 141 tys. złotych, co stanowiło 60% udział w składce przypisanej brutto ogółem. Składka zarobiona netto dla LoB 1 wyniosła 26 756 tys. złotych.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Uzyskana składka przypisana brutto dla LoB 2 w 2016 roku wyniosła 13 783 tys. złotych, co stanowiło 28% udział w składce przypisanej brutto ogółem. Składka zarobiona netto dla LoB 2 wyniosła 13 244 tys. złotych.

Uzyskana składka przypisana brutto dla LoB 9 w 2016 roku wyniosła 4 130 tys. złotych, co stanowiło 8% udział w składce przypisanej brutto ogółem. Składka zarobiona netto dla LoB 9 wyniosła 4 005 tys. złotych.

A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

A.3.1 Przychody i koszty z działalności lokacyjnej

Poniższe zestawienie przedstawia przychody z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej) w podziale na poszczególne grupy aktywów posiadanych w portfelu Spółki.

<i>Okres sprawozdawczy 1.1.2016-31.12.2016 (kwoty w tys. złotych)</i>	Przychody z lokat
Lokaty w jednostkach podporządkowanych	0
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	42
Dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	1 070
Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	21
Ogółem	1 133

Przychody z lokat ogółem za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku osiągnęły łączną wartość 1 133 tys. złotych, zaś koszty działalności lokacyjnej 173 tys. złotych, co daje wynik na działalności lokacyjnej ogółem w wysokości 961 tys. złotych.

Lokaty Spółki, według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku, skoncentrowane były głównie w obligacjach skarbowych. Przychody z dłużnych papierów wartościowych posiadanych przez Spółkę w portfelu osiągnęły w 2016 roku wartość 1 070 tys. złotych. Koszty działalności lokacyjnej związane z tą grupą aktywów stanowiły 49% kosztów działalności lokacyjnej ogółem.

Koszty działalności lokacyjnej związane z wyceną jednostek podporządkowanych stanowiły 38% kosztów działalności lokacyjnej ogółem. Koszty działalności lokacyjnej związane z jednostkami uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych stanowiły 2% kosztów działalności lokacyjnej ogółem, pozostałą część kosztów działalności lokacyjnej stanowiły koszty związane z lokatami terminowymi w instytucjach kredytowych.

A.3.2 Zyski i straty ujęte bezpośrednio w kapitale własnym

Zgodnie ze stosowanymi zasadami rachunkowości dla celów sprawozdań finansowych, Spółka w przypadku wyceny dłużnych papierów wartościowych zaklasyfikowanych do kategorii dostępnych do sprzedaży w kapitale z aktualizacji wyceny ujmuje różnicę pomiędzy wartością godziwą a skorygowaną ceną nabycia lokat. Ponadto, rezerwa i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące operacji rozliczanych z kapitałem własnym, odnoszone są również na kapitał własny.

Wartość kapitału z aktualizacji wyceny na dzień 31 grudnia 2016 roku wyniosła -271 tys. złotych.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

A.3.3 Inwestycje związane z sekurytyzacją

Spółka nie posiadała w 2016 roku inwestycji związanych z sekurytyzacją.

A.4 Wynik z pozostałych rodzajów działalności

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 Spółka nie odnotowała istotnego wyniku z pozostałej działalności wymagającego ujawnienia.

A.5 Wszelkie inne informacje

Nieznane są inne istotne informacje wymagające ujawnienia.

B System zarządzania

B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania

B.1.1 Prezentacja organów zarządzających i nadzorujących

Rada Nadzorcza składa się z czterech Członków. Członkowie Rady Nadzorczej powoływani i odwoływani są przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Pracami Rady Nadzorczej kieruje Przewodniczący. Jej funkcje określa Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w drodze uchwały. Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich jej dziedzinach, do jej kompetencji należy m.in.: ocena sprawozdania finansowego, zatwierdzanie i nadzorowanie strategii zarządzania ryzykiem, monitorowanie realizacji zasad dotyczących dystrybucji ubezpieczeń, ocena stosowania *Zasad ładu korporacyjnego* oraz inne wskazane w Statucie Spółki.

W dniu 31 grudnia 2016 roku Członkami Rady Nadzorczej byli:

- dr Stefan Kutz – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Clemens Vatter – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Josef Katzer – Członek Rady Nadzorczej,
- Wiesław Szajda – Członek Rady Nadzorczej.

W ramach Rady Nadzorczej funkcjonuje Komitet Audytu, którego zadaniem jest m.in.:

- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej,
- monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem,
- monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej,
- monitorowanie niezależności biegłego rewidenta zarówno w zakresie czynności rewizji finansowej, jak i usług świadczonych na rzecz Spółki.

Członkowie Zarządu są powoływani i odwoływani uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Podział obowiązków Członków Zarządu odzwierciedla struktura organizacyjna SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. W pionie odpowiedzialności Prezesa Zarządu znajdują się: sprzedaż, marketing i PR, kadry, IT, obsługa prawna, kontrola wewnętrzna, compliance, obsługa Zarządu, audyt wewnętrzny, administracja. W pionie odpowiedzialności Wiceprezesa Zarządu znajdują się: rozwój produktów, likwidacja szkód i świadczeń, obsługa ubezpieczeń, zarządzanie ryzykiem, księgowość, finanse, kontroling, aktuariat i reasekuracja.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

W roku obrotowym Członkami Zarządu Spółki byli:

- Jürgen Reimann – Prezes Zarządu,
- Agnieszka Kielbasińska – Wiceprezes Zarządu.

W Spółce funkcjonują następujące Komitety, w których skład wchodzi Członkowie Zarządu:

- Komitet inwestycyjny (ds. zarządzania aktywami i pasywami),
- Komitet ds. wynagradzania,
- Komitet ds. compliance,
- Komitet ds. ryzyka,
- Komitet produktowy.

B.1.2 Przedstawienie czterech kluczowych funkcji

SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. wyodrębnia następujące, inne funkcje kluczowe: funkcję zarządzania ryzykiem, funkcję zgodności z przepisami, funkcję audytu wewnętrznego, funkcję aktuarialną.

Osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem m.in.:

- wspiera Zarząd, Radę Nadzorczą oraz inne kluczowe funkcje w zapewnieniu skutecznego funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem,
- właściwie wdraża *Zasady (Polityki) zarządzania ryzykiem*,
- monitoruje i ocenia system zarządzania ryzykiem w Spółce,
- monitoruje ogólny profil ryzyka Spółki,
- identyfikuje oraz ocenia nowe ryzyka oraz proponuje metody zarządzania tymi ryzykami,
- odpowiada za szczegółową sprawozdawczość na temat ekspozycji na ryzyko,
- doradza Zarządowi i Radzie Nadzorczej w sprawach dotyczących zarządzania ryzykiem, w tym w kwestii podejmowania decyzji dotyczących strategii biznesowej, kluczowych projektów, nowych produktów,
- przeprowadza, w ścisłej współpracy z funkcją aktuarialną, *Własną ocenę ryzyka i wypłacalności*.

Osoba nadzorująca funkcję zgodności z przepisami m.in.:

- ustanawia zasady i plan zapewnienia zgodnej z przepisami działalności Spółki,
- doradza Zarządowi w ww. zakresie,
- ocenia możliwy wpływ wszelkich zmian stanu prawnego na operacje Spółki,
- określa i ocenia ryzyka związane z nieprzestrzeganiem przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Spółkę standardów postępowania,
- przedstawia Radzie Nadzorczej sprawozdanie na temat wyników swojej pracy.

Osoba nadzorująca funkcję audytu wewnętrznego m.in.:

- ocenia adekwatność i efektywność systemu kontroli wewnętrznej oraz innych elementów systemu zarządzania,
- ustanawia, wdraża i utrzymuje plan audytu określający zakres prac audytorskich, które mają być podjęte w kolejnych latach, uwzględniający wszystkie rodzaje działalności i cały system zarządzania Spółką,
- kieruje się podejściem opartym na ocenie ryzyka przy podejmowaniu decyzji o priorytetach,
- informuje Zarząd o wynikach i zaleceniach audytu wewnętrznego,
- przedstawia Radzie Nadzorczej sprawozdanie na temat wyników swojej pracy i działań Zarządu podjętych w związku z wynikami i zaleceniami audytu wewnętrznego.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Osoba nadzorująca funkcję aktuarialną m.in.:

- koordynuje ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- zapewnia adekwatność metodyki stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- ocenia, czy dane wykorzystywane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości,
- porównuje najlepsze oszacowania z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń,
- informuje Zarząd i Radę Nadzorczą Spółki o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- nadzoruje ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności w przypadkach stosowania przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego,
- wyraża opinię na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia,
- wyraża opinię na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji,
- współpracuje przy efektywnym wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie:
 - modelowania ryzyka stanowiącego podstawę obliczeń kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego,
 - *Własnej oceny ryzyka i wypłacalności* zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji,
- ustala wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości,
- ocenia czy:
 - systemy informatyczne stosowane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w dostatecznym stopniu wspierają procedury aktuarialne i statystyczne,
 - metodyki i założenia stosowane do ustalania wysokości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych są odpowiednie dla określonych linii biznesowych Zakładu oraz dla danego sposobu zarządzania jego działalnością.

B.1.3 Przedstawienie najważniejszych zmian w systemie zarządzania

Najważniejsze zmiany w systemie zarządzania Spółką w okresie sprawozdawczym obejmowały wdrożenie:

- *Systemu zarządzania produktem* w związku z rekomendacjami uchwalonymi przez KNF w dniu 22 marca 2016 roku,
- szeregu procedur realizujących zapisy *Wytycznych dotyczących zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego* uchwalonych przez KNF w dniu 16 grudnia 2014 roku.

B.1.4 Informacja na temat zasad i praktyk dotyczących wynagrodzeń

Celem *Polityki wynagradzania* w Spółce jest wspieranie strategii w realizacji założonych wyników biznesowych przy uwzględnieniu możliwości finansowych Spółki. *Polityka wynagradzania* jest elementem składowym funkcjonujących w Spółce zasad zarządzania opartych na kulturze korporacyjnej, na którą składają się wartości etyczne i kompetencje osób wchodzących w skład organu nadzorującego, organu zarządzającego oraz pełniących kluczowe funkcje, przejrzyste struktury organizacyjne, zakresy uprawnień i odpowiedzialności, kanały informacji, mechanizmy kontrolne oraz system zarządzania ryzykiem. Organy statutowe Spółki: Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, Rada Nadzorcza i Zarząd, zgodnie z kompetencjami, określają zasady wynagrodzeń dla określonej grupy osób. Zasady te ustalane są zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi w Spółce.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Polityka wynagradzania Członków organu zarządzającego oparta jest na następujących zasadach:

- zasady przyznawania i wysokość wynagrodzeń oraz innych świadczeń związanych z pełnieniem funkcji przez Członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza,
- Rada Nadzorcza określa szczegółowe kryteria i warunki uzasadniające uzyskanie przez Członków Zarządu zmiennych składników wynagrodzenia,
- zmienne składniki wynagrodzenia mają postać rocznych premii,
- Członkowie Zarządu mogą otrzymywać inne świadczenia w postaci ubezpieczeń finansowanych przez Spółkę w wysokości określonej przez Radę Nadzorczą,
- wynagrodzenia stałe Członków Zarządu i zmienne w postaci rocznych premii oraz inne świadczenia, składające się na wynagrodzenie całkowite Członków Zarządu, pozostają w rozsądnym stosunku do wyników ekonomicznych Spółki jak również całości kosztów,
- zasady dotyczące wynagradzania, w szczególności proporcje między stałymi i zmiennymi składnikami wynagrodzenia Członków Zarządu, przyczyniają się do prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i nie zachęcają do ryzyka przekraczającego limity tolerancji ryzyka Spółki.

Polityka wynagradzania osób pełniących inne kluczowe funkcje oparta jest na następujących zasadach:

- zasady przyznawania i wysokość wynagrodzeń oraz innych świadczeń osób pełniących kluczowe funkcje ustala Zarząd,
- osoby pełniące kluczowe funkcje objęte są motywacyjnym systemem wynagrodzeń,
- na motywacyjny system wynagrodzeń składają się wynagrodzenia stałe, wynagrodzenia zmienne i świadczenia dodatkowe oraz powiązany z nimi celowościowo system ocen pracowniczych (jakościowych i ilościowych); premie mają charakter efektywnościowy poprzez systemowe uzależnienie od poziomu osiągniętej efektywności osobistej oraz całej Spółki,
- inne elementy systemu wynagrodzeń: nagrody jubileuszowe za wieloletni staż pracy w Spółce oraz odprawy emerytalne i rentowe dostosowane są do możliwości finansowych Spółki i pozostają w rozsądnej proporcji do całości kosztów wynagrodzeń.

Spółka nie oferuje dodatkowych programów emerytalno-rentowych lub programów wcześniejszych emerytur dla Członków Rady Nadzorczej, Zarządu i osób nadzorujących inne kluczowe funkcje.

Wynagrodzenie za pracę pracowników w SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. obejmuje:

- wynagrodzenia stałe i zmienne,
- dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych, nocnych,
- dodatek za dyżury telefoniczne (dla niektórych pracowników),
- dodatek funkcyjny za pełnienie obowiązków kierowniczych,
- inne świadczenia, w tym wynagrodzenie za czas urlopu, niezdolności do pracy, itp.

Pracownikowi przysługuje miesięczne wynagrodzenie zasadnicze, które ustalają strony umowy o pracę, z uwzględnieniem:

- oceny posiadanych przez pracownika kwalifikacji i kompetencji pod kątem wymogów określonych w opisie stanowiska pracy,
- rodzaju wykonywanej pracy,
- posiadanego doświadczenia zawodowego,
- wyników realizacji powierzonych zadań, uwzględniając również ilość i jakość świadczonej pracy.

Wynagrodzenie zmienne jest elementem rocznego wynagrodzenia całkowitego. Każdy pracownik ma prawo do uzyskania premii za realizację celów. Premie mają charakter efektywnościowy poprzez

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

systemowe uzależnienie od poziomu osiągniętej efektywności osobistej oraz całej Spółki. Wynagrodzenie zmienne płatne jest w okresie (lub okresach) w jakim są wyznaczane i rozliczane cele pracowników.

Zasady dotyczące wynagradzania, w szczególności proporcje między stałymi i zmiennymi składnikami wynagrodzenia pracowników, zapobiegają nadmiernemu uzależnieniu pracowników od zmiennych składników oraz:

- nagradzają indywidualne osiągnięcia,
- zapewniają, że pracownicy rozumieją zarówno swoje cele jak też cele Spółki,
- zapewniają pracownikom wyznaczanie celów wg zasady SMART i ich rzetelne rozliczanie,
- tworzą powszechną, spójną atmosferę koncentracji na podejmowaniu wysiłku, skuteczności i aktywności.

W SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. funkcjonuje Komitet Wynagrodzeń. Celem działania Komitetu jest analiza potrzeb Spółki w zakresie wykorzystania zasobów kadrowych związanych z realizacją projektów biznesowych oraz przegląd proponowanych zmian wynagrodzeń. Komitet ocenia, czy system wynagrodzeń sprzyja pozyskiwaniu i utrzymywaniu kadr o wysokich kwalifikacjach oraz czy nie dochodzi do nieuzasadnionych dysproporcji w wynagrodzeniach pracowników zatrudnionych na porównywalnych stanowiskach.

B.1.5 Informacja dotycząca istotnych transakcji zawartych z udziałowcami, osobami wywierającymi znaczący wpływ na Zakład oraz z Członkami organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego

W dniu 21 stycznia 2016 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego w drodze emisji 1 600 akcji serii S o wartości nominalnej 100 złotych każda i cenie emisyjnej 1 tysiąc złotych. Akcje nowej emisji zostały objęte przez SIGNAL IDUNA Allgemeine Versicherung AG z siedzibą w Dortmundzie i opłacone dnia 27 stycznia 2016 roku. Rejestracja zwiększenia kapitału zakładowego o 160 tysięcy złotych została dokonana w KRS w dniu 31 marca 2016 roku.

W dniu 7 lipca 2016 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego w drodze emisji 3 200 akcji serii T o wartości nominalnej 100 złotych każda i cenie emisyjnej 1 tysiąc złotych. Akcje nowej emisji zostały objęte przez SIGNAL IDUNA Allgemeine Versicherung AG z siedzibą w Dortmundzie i opłacone dnia 15 lipca 2016 roku. Rejestracja zwiększenia kapitału zakładowego o 320 tys. złotych została dokonana w KRS w dniu 17 października 2016 roku.

W roku obrotowym nie zawarto istotnych transakcji z Członkami Zarządu, Rady Nadzorczej, jak również z osobami wywierającymi znaczący wpływ na Zakład.

B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

Członkiem Zarządu SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. może zostać osoba spełniająca wymagania określone *Ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej* oraz w *Zasadach ładu korporacyjnego* wprowadzonych w Spółce.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Członkowie Zarządu powinni posiadać kompetencje do prowadzenia spraw Spółki wynikające z:

- wiedzy (posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej),
- doświadczenia (nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk),
- umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych funkcji.

Członek Zarządu powinien dawać rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków. Indywidualne kompetencje poszczególnych Członków Zarządu powinny dopełniać się w taki sposób, aby umożliwiać zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegialnego zarządzania Spółką.

W składzie Zarządu SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. zapewniony jest odpowiedni udział osób, które władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego niezbędnym w zarządzaniu Spółką na polskim rynku finansowym.

W Spółce obowiązują *Zasady i procedury dotyczące kompetencji i reputacji osób pełniących inne kluczowe funkcje oraz innych pracowników.*

Osobą pełniącą inną kluczową funkcję może być osoba, która spełnia łącznie następujące wymagania (wymogi ustawowe):

- posiada pełną zdolność do czynności prawnych,
- posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Polsce lub uzyskane w innym państwie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa,
- nie była skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe, stwierdzone prawomocnym wyrokiem sądu,
- posiada doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania nadzorowanej kluczowej funkcji,
- daje rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty.

Dodatkowo oprócz wyżej wymienionych, przed podjęciem akcji rekrutacyjnej Zarząd definiuje szczegółowe kompetencje wymagane dla danego stanowiska, tj. wskazywane są inne elementy niezbędne do sprawowania określonej kluczowej funkcji, w szczególności odpowiednie kwalifikacje zawodowe i wiedza, wymagane dla danego stanowiska.

SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. przeprowadza ocenę reputacji kandydatów na stanowiska pracy związane z wykonywaniem innych kluczowych funkcji. Weryfikowane są m.in. informacje z rejestrów karnych, rejestrów informacji finansowych oraz wcześniejsza kariera zawodowa.

Ponowna ocena spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przeprowadzana jest w przypadku otrzymania jakichkolwiek informacji wskazujących na prawdopodobieństwo wystąpienia okoliczności powodujących potencjalną utratę kompetencji lub reputacji przez osobę pełniącą kluczową funkcję w SIGNAL IDUNA Polska TU S.A.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

B.3 System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

B.3.1 System zarządzania ryzykiem

W Spółce funkcjonuje system zarządzania ryzykiem obejmujący strategię, procesy i procedury sprawozdawcze konieczne do określenia, pomiaru i monitorowania ryzyk, na które jest lub może być narażona Spółka. System zarządzania ryzykiem został zintegrowany ze strukturą organizacyjną Spółki oraz z procesami decyzyjnymi.

Celem zarządzania ryzykiem jest zwiększanie prawdopodobieństwa realizacji celów częściowych określonych w strategii biznesowej. Określenie celów częściowych pomaga zidentyfikować ryzyko mogące zagrozić realizacji celów strategicznych. System zarządzania ryzykiem stanowi wsparcie dla Zarządu w procesie decyzyjnym.

System zarządzania ryzykiem SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. obejmuje m. in.:

- ocenę ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia i tworzenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- zarządzanie aktywami i zobowiązaniami,
- lokaty,
- zarządzanie płynnością i ryzykiem koncentracji,
- zarządzanie ryzykiem operacyjnym,
- reasekurację i inne techniki przenoszenia ryzyka.

W procesie zarządzania ryzykiem wyodrębniono następujące role: managerów ryzyka, funkcję kontrolną, Komitet Ryzyka, audyt wewnętrzny i Zarząd.

Proces zarządzania ryzykiem w Spółce obejmuje poniższe elementy:

- identyfikację ryzyka,
- analizę i ocenę ryzyka,
- zarządzanie ryzykiem,
- monitorowanie ryzyka,
- raportowanie ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem w Spółce ma charakter ciągły. Regularnie przeprowadza się w Spółce tzw. inwentaryzację ryzyk, która obejmuje wszystkie elementy procesu zarządzania ryzykiem.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem Spółka analizuje ryzyka kluczowe oraz w cyklu rocznym ewidencjonuje tzw. „ryzyka wschodzące”. Celem analizy kluczowych ryzyk jest zapewnienie, by najważniejsze rodzaje ryzyka ponoszonego przez Spółkę zostały zidentyfikowane i ocenione oraz podlegały zarządzaniu, minimalizacji i monitorowaniu.

Ponadto Spółka przeprowadza *Własną ocenę ryzyka i wypłacalności*, w wyniku której Spółka określa indywidualne potrzeby w zakresie wypłacalności w oparciu o swój profil ryzyka.

Obowiązkiem managerów ryzyka jest identyfikacja ryzyk istotnych dla obszarów ich odpowiedzialności. Funkcja kontrolna ryzyka odpowiedzialna jest natomiast za identyfikację ryzyka z perspektywy całej organizacji oraz za ryzyko koncentracji.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Komitet Ryzyka bierze udział w ocenie istotnych ryzyk w głównych obszarach działania Spółki oraz opracowuje rekomendacje dotyczące ryzyk i strategicznych decyzji. Komitet odgrywa znaczącą rolę w procesie *Własnej oceny ryzyka i wypłacalności*.

Audyt wewnętrzny, funkcjonując w trzeciej linii obrony, odpowiedzialny jest za okresową ocenę adekwatności systemu zarządzania ryzykiem.

Zarząd SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. ponosi odpowiedzialność za skuteczne zarządzanie ryzykiem i ma obowiązek periodycznego przedstawiania Radzie Nadzorczej raportów ryzyk oraz informacji o zmianach w systemie zarządzania ryzykiem.

Raportowanie w ramach procesu zarządzania ryzykiem obejmuje:

- raportowanie regularne (standardowe raporty miesięczne, kwartalne, roczne itp.),
- raportowanie ad-hoc (raporty systemu wczesnego ostrzegania),
- raport *Własnej oceny ryzyka i wypłacalności*.

Zarządzanie ryzykiem polega na podjęciu działań w odpowiedzi na zaobserwowane ryzyko. Wybór właściwych strategii zarządzania poszczególnymi ryzykami następuje w oparciu o strategię biznesową Spółki, w której określony jest między innymi apetyt na ryzyko (w tym ilościowe limity akceptacji poszczególnych ryzyk).

Nadrzędnym celem monitoringu ryzyka w Spółce jest poprawa systemu zarządzania ryzykiem oraz zapewnienie wymogu efektywności systemu. Monitorowanie ryzyka odbywa się w oparciu o koncepcję *zdolności do ponoszenia ryzyka*, pomiar wskaźników wczesnego ostrzegania oraz badanie limitów.

Najważniejszym dokumentem w systemie zarządzania ryzykiem jest *Polityka zarządzania ryzykiem*, obejmująca *Strategię ryzyka*. Strategia zawiera opis profilu ryzyka Spółki oraz zawiera opis ryzyk wynikających ze Strategii biznesowej. Dopasowanie *Strategii ryzyka* do *Strategii biznesowej* jest zagwarantowane w kontekście średnioterminowego procesu planowania. *Strategia ryzyka* jest zintegrowana z procesem planowania w taki sposób, że profil ryzyka Spółki stanowi element planowania średnioterminowego. Wyniki planowania średnioterminowego brane są pod uwagę w procesie ORSA, opracowywania i aktualizowania *Strategii ryzyka* oraz ustalania skłonności do akceptacji ryzyka w kolejnych latach. *Strategia ryzyka* poddawana jest corocznym przeglądom i aktualizacjom w oparciu o *Strategię biznesową*.

W Spółce, poza *Polityką zarządzania ryzykiem*, obowiązują następujące polityki i zasady:

- Zasady kontroli wewnętrznej,
- Zasady audytu wewnętrznego,
- Procedura outsourcingu,
- Zasady ładu korporacyjnego,
- System zarządzania produktem,
- Polityka compliance,
- Zasady dotyczące dystrybucji ubezpieczeń,
- Polityka zarządzania ryzykiem w procesie kalkulacji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- Zasady zarządzania ryzykiem w obszarze reasekuracji,
- Polityka wynagradzania,
- Polityki underwritingu,

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

- Polityka utrzymania ciągłości działania wraz z planami awaryjnymi,
- Polityka inwestycyjna,
- Polityka zarządzania kapitałem,
- Polityka zarządzania ryzykiem płynności,
- Polityka ORSA (*Own Risk and Solvency Assessment - Własna ocena ryzyka i wypłacalności*),
- Dokumenty wprowadzone w związku z wydanymi przez KNF Wytycznymi IT, w takim zakresie, w jakim dotyczą systemu zarządzania.

Oprócz powyższych dokumentów w Spółce funkcjonują procedury dla istotnych obszarów działalności, które stanowią integralną część systemu zarządzania ryzykiem.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem Spółka wyodrębnia m.in. funkcję zarządzania ryzykiem. Zgodnie z modelem trzech linii obrony funkcja zarządzania ryzykiem należy do drugiej linii obrony, pełniąc funkcje kontrolne dla działań operacyjnych Spółki, identyfikując ryzyka z perspektywy całej organizacji oraz inicjując działania związane z zarządzaniem ryzykiem.

Funkcję zarządzania ryzykiem w SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. realizuje Biuro Zarządzania Ryzykiem i Kontrolingu, funkcjonujące w strukturze organizacyjnej Spółki jako samodzielna jednostka organizacyjna podległa Wiceprezesowi Zarządu.

Osobą nadzorującą funkcję zarządzania ryzykiem jest Dyrektor Biura Zarządzania Ryzykiem i Kontrolingu.

Najważniejsze zadania i obowiązki osoby nadzorującej funkcję zarządzania ryzykiem zaprezentowano w punkcie B.1.2.

B.3.2 Własna ocena ryzyka i wypłacalności

Spółka regularnie, raz w roku, przeprowadza *Własną ocenę ryzyka i wypłacalności*. W sytuacji zmiany strategii biznesowej oraz znaczącej zmiany profilu ryzyka Spółka może przeprowadzać dodatkowe oceny.

Proces *Własnej oceny ryzyka i wypłacalności* przeprowadza się zgodnie z zasadami *Polityki ORSA*, zawierającymi opis etapów procesu, zasad działania oraz zakresu odpowiedzialności poszczególnych jednostek organizacyjnych.

Proces *Własnej oceny ryzyka i wypłacalności* stanowi element systemu zarządzania ryzykiem. Jego cele przedstawiają się następująco:

- analiza adekwatności formuły standardowej przy uwzględnieniu rzeczywistego profilu ryzyka SIGNAL IDUNA Polska TU S.A., zatwierdzonych limitów tolerancji ryzyka oraz strategii biznesowej,
- badanie bieżącej i przyszłej zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności i minimalnym wymogiem kapitałowym oraz wymogami odnoszącymi się do rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności,
- spełnienie wymogów nadzoru dotyczących procesu *Własnej oceny ryzyka i wypłacalności*.

W celu wyprowadzenia ogólnego modelu wypłacalności z formuły standardowej, dla każdego podmodułu formuły standardowej Spółka bada, czy w przypadku obliczania ogólnych wymogów

wypłacalności należy zastosować alternatywne modelowanie lub kalibrację. Alternatywne modelowanie lub kalibracja powinna w większym stopniu odzwierciedlać ryzyka związane z daną działalnością.

Przy podejmowaniu decyzji o potrzebie alternatywnego modelowania lub kalibracji, dla każdego rodzaju ryzyka brane są pod uwagę następujące kryteria:

- nieadekwatność - czy modelowanie i kalibracja należące do formuły standardowej określonego modułu ryzyka prawidłowo odzwierciedla ryzyko ponoszone przez Spółkę?
- istotność - czy ryzyko ponoszone przez Spółkę jest istotne lub czy szacowany wpływ nieadekwatnego modelowania lub kalibracji jest istotny z perspektywy koncepcji istotności?
- alternatywa - czy istnieje sposób przeprowadzenia alternatywnego modelowania lub kalibracji?

W sytuacji spełnienia powyższych kryteriów przeprowadza się w ramach ogólnego modelu wypłacalności modelowanie alternatywne. Poszczególne rodzaje ryzyka w ramach formuły standardowej analizuje się stopniowo, w zależności od ich istotności.

Zgodnie z koncepcją istotności ryzyko jest istotne, jeśli wymóg kapitałowy brutto dla danego rodzaju ryzyka jest nie mniejszy niż określony w *Polityce ORSA* procent podstawowego kapitałowego wymogu wypłacalności. *Polityka ORSA* określa też próg istotności pomiędzy modelowaniem/kalibracją ryzyka na warunkach formuły standardowej oraz modelowaniem/kalibracją własną porównując wymogi kapitałowe brutto określone w ramach obu rodzajów obliczeń.

Ryzyka wynikające z ewidencji ryzyk w ramach analizy kluczowych ryzyk oraz ryzyka „wschodzące” poddawane są ocenie jakościowej z użyciem metody scoringowej.

Ilościowe i jakościowe wyniki procesu ORSA prezentowane są w raporcie ORSA. Raport zawiera opis zastosowanych metod i założeń oraz wyjaśnienie odchyłeń ogólnego modelu wypłacalności od formuły standardowej.

Raport ORSA jest przedmiotem dyskusji na spotkaniach Komitetu Ryzyka i jest zatwierdzany przez Zarząd.

Wyniki *Własnej oceny ryzyka i wypłacalności* są zintegrowane z procesem decyzyjnym Spółki.

B.4 System kontroli wewnętrznej

B.4.1 Opis systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej w Spółce obejmuje procedury administracyjne i księgowe, organizację kontroli wewnętrznej, odpowiednie ustalenia w zakresie sporządzania raportów na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej Zakładu oraz funkcję zgodności z przepisami.

Na system kontroli wewnętrznej w Spółce składa się pięć współzależnych i ściśle powiązanych ze sobą elementów:

- środowisko wewnętrzne i kultura kontroli,
- identyfikacja i ocena ryzyka,
- czynności kontrolne i podział obowiązków,
- informacje i komunikacje,
- czynności monitorowania.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Na poziomie instytucjonalnym kontrola sprawowana jest przez funkcję audytu wewnętrznego i obejmuje ocenę (adekwatności i efektywności) procedur zarządzania ryzykiem, kontroli wewnętrznej, systemów informatycznych i innych elementów systemu zarządzania.

System kontroli wewnętrznej na poziomie funkcjonalnym to zespół działań na wszystkich szczeblach organizacyjnych. Działania kontrolne są projektowane i wdrażane przez kierownictwo niższego szczebla odpowiednio do celów ustalanych przez kierownictwo wyższego szczebla.

Dla potrzeb realizacji celów systemu dyrektorzy jednostek i komórek organizacyjnych Spółki są odpowiedzialni w kwestii monitorowania adekwatności oraz efektywności systemu kontroli wewnętrznej. Wykonywanie powyższego zapewniają wprowadzone regulacje dotyczące zadań dyrektorów i kierowników Biur oraz innych pracowników na stanowiskach kierowniczych w SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. związane z kontrolą wewnętrzną.

W proces kontroli wewnętrznej w ramach tzw. samokontroli zaangażowani są wszyscy pracownicy w sposób adekwatny do pełnionej w Spółce funkcji, powierzonego zakresu obowiązków i w sposób niebudzący konfliktów interesów.

W Spółce wyodrębniono komórkę ds. kontroli wewnętrznej (Zespół ds. Kontroli Wewnętrznej w pionie podległym Prezesowi Zarządu), która bierze udział w ww. działaniach kontrolnych, a także wykonuje kontrole doraźne (np. na zlecenie Zarządu Spółki).

System kontroli wewnętrznej jest na bieżąco dostosowywany do wszelkich zmian organizacyjnych oraz zmian otoczenia prawnego.

B.4.2 Opis wdrożenia funkcji zgodności z przepisami

W SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. funkcja zgodności z przepisami (Compliance) wykonywana jest przez podmiot zewnętrzny (outsourcing) i nadzorowana jest przez Dyrektora Biura Zarządu i Compliance w pionie Prezesa Zarządu.

Funkcja Compliance jest jednym z elementów systemu kontroli wewnętrznej. Głównym celem funkcji Compliance jest zapobieganie wszelkim przejawom niezgodności z prawem w działaniach w Spółce poprzez monitorowanie środowiska regulacyjnego, identyfikację wszelkich wymogów prawnych odnoszących się do działalności Spółki oraz zapewnienie przestrzegania przepisów prawa i regulacji wewnętrznych. Funkcja Compliance ściśle współdziała z Komitetem Compliance Spółki.

Najważniejsze zadania i obowiązki funkcji zgodności z przepisami zaprezentowano w punkcie B.1.2.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

B.5 Funkcja audytu wewnętrznego

Funkcję audytu wewnętrznego w SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. realizuje Biuro Audytu Wewnętrznego funkcjonujące w strukturze organizacyjnej Spółki jako samodzielna jednostka organizacyjna podległa Prezesowi Zarządu.

Osobą nadzorującą funkcję audytu wewnętrznego jest Kierownik Biura Audytu Wewnętrznego. Najważniejsze zadania i obowiązki osoby nadzorującej funkcję audytu wewnętrznego zaprezentowano w punkcie B.1.2.

Audyt wewnętrzny jest niezależny od innych funkcji operacyjnych w Spółce. Należy przez to rozumieć, że zachowuje pełną niezależność w stosunku do jednostek, osób i działań, które są przedmiotem przeprowadzanych audytów. W procesie przeprowadzania audytu wewnętrznego oraz przy ocenianiu i przekazywaniu informacji na temat wyników audytu Zarząd Spółki nie ma wpływu na działania audytu. Zarząd Spółki otrzymuje gotowy raport z audytu wraz z oceną audytowanego obszaru, wnioskami i zaleceniami dopiero po zakończeniu audytu. Audytorzy wewnętrzni są niezależni w wykonywaniu swoich zadań i podlegają w tym zakresie tylko przepisom obowiązującego prawa, zasadom audytu wewnętrznego oraz normom etyki zawodowej.

Audyt wewnętrzny wykonuje swoje obowiązki w sposób obiektywny. Audytorom wewnętrznym nie wolno podejmować się pełnienia żadnej innej funkcji ani też uczestniczyć w jakichkolwiek działaniach lub wchodzić w relacje, które mogłyby naruszyć lub poddać w wątpliwość ich bezstronną ocenę.

B.6 Funkcja aktuarialna

Funkcja aktuarialna w SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. jest realizowana przez osobę nadzorującą funkcję aktuarialną oraz pracowników Biura Aktuariatu, Solvency II i Reasekuracji podległego Wiceprezesowi Zarządu.

Osobą nadzorującą funkcję aktuarialną jest Główny Aktuariusz Spółki.

Najważniejsze zadania i obowiązki osoby nadzorującej funkcję aktuarialną zaprezentowano w punkcie B.1.2.

B.7 Outsourcing

Przez outsourcing rozumie się pisemną umowę między Spółką a dostawcą usług, na podstawie której dostawca usług – bezpośrednio lub w drodze dalszego outsourcingu - wykonuje proces, usługę lub działanie, które w innym przypadku zostałyby wykonane przez Spółkę, a także umowę, na podstawie której dostawca usług powierza wykonanie takiego procesu, usługi i działania innym podmiotom, za pośrednictwem których wykonuje on dany proces, usługę lub działanie.

Dostawcy usług, z którymi Spółka współpracowała w 2016 roku na podstawie umowy outsourcingu, zlokalizowani byli w jurysdykcjach na terenie Unii Europejskiej.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Następujące czynności ubezpieczeniowe Spółka może powierzyć do wykonania w drodze outsourcingu:

- ocena ryzyka,
- wypłacanie odszkodowań i innych świadczeń należnych z tytułu umów ubezpieczenia, umów gwarancji ubezpieczeniowej,
- przejmowanie i zbywanie przedmiotów lub praw nabytych przez Spółkę w związku z wykonywaniem umowy ubezpieczenia lub umowy gwarancji ubezpieczeniowej,
- prowadzenie kontroli przestrzegania przez ubezpieczających lub ubezpieczonych, zastrzeżonych w umowie lub w ogólnych warunkach ubezpieczeń, obowiązków i zasad bezpieczeństwa odnoszących się do przedmiotów objętych ochroną ubezpieczeniową,
- prowadzenie postępowań regresowych oraz postępowań windykacyjnych,
- lokowanie środków Zakładu,
- wykonywanie innych czynności przewidzianych dla Zakładu w odrębnych ustawach np. przechowywanie dokumentacji ubezpieczeniowej,
- ustalanie przyczyn i okoliczności zdarzeń losowych,
- ustalanie wysokości szkód oraz rozmiaru odszkodowań oraz innych świadczeń należnych uprawnionym z umów ubezpieczenia lub umów gwarancji ubezpieczeniowych,
- ustalanie wartości przedmiotu ubezpieczenia,
- czynności zapobiegania powstawaniu lub zmniejszaniu skutków zdarzeń losowych oraz finansowanie tych działań z funduszu prewencyjnego,
- składanie oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowania lub inne świadczenia należne z tytułu umów ubezpieczenia, umów gwarancji ubezpieczeniowej,

Ponadto outsourcingowi mogą podlegać inne wybrane funkcje systemu zarządzania.

Podstawowa lub ważna czynność lub funkcja – jest to czynność lub funkcja, która jest ważna dla świadczenia ciągłych i zadowalających usług dla klientów. Są to w szczególności kluczowe operacje niezbędne do funkcjonowania Spółki i bez tych funkcji niemożliwe jest dostarczenie usług klientom zewnętrznym.

B.7.1 Przedstawienie polityki outsourcingu

W Spółce obowiązują następujące zasady dotyczące outsourcingu:

- Spółka wskazuje listę czynności i funkcji kluczowych, które mogą podlegać outsourcingowi, z jednoczesnym wskazaniem, które czynności i funkcje są podstawowe lub ważne,
- w procesie outsourcingu wyodrębnia się dwie główne role: zarządzającego procesem outsourcingowym oraz koordynatora procesu outsourcingowego,
- w przypadku zawierania umów outsourcingowych stosuje się następujące główne zasady w związku z tym, że outsourcing nie może prowadzić do:
 - przekazania zarządzania zakładem ubezpieczeń do dostawcy,
 - przekazania wykonywania działalności,
 - istotnego pogorszenia jakości świadczenia usług klientom Spółki, istotnego pogorszenia jakości systemu zarządzania,
 - nadmiernego wzrostu ryzyka operacyjnego w związku z outsourcingiem,
 - pogorszenia możliwości monitorowania przez organ nadzoru Spółki,
 - zagrożenia ciągłości działania.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Spółka opracowuje plany awaryjne dla czynności bądź funkcji powierzonych w drodze outsourcingu oraz zapewnia dostęp do danych dostawcy związanych z powierzonymi czynnościami lub funkcjami następującym podmiotom: uprawnionym do badań sprawozdań finansowych Spółki, uprawnionym do badania sprawozdań o wypłacalności i kondycji finansowej oraz organowi nadzoru.

Organ nadzoru może nakazać Zakładowi rozwiązanie umowy z dostawcą oraz zakazać zawarcia planowanej umowy outsourcingu.

W przypadku outsourcingu funkcji należących do systemu zarządzania oraz podstawowych lub ważnych czynności Spółka jest zobowiązana do przekazania informacji do organu nadzoru co najmniej 30 dni przed wejściem w życie umowy outsourcingu.

Spółka zdefiniowała etapy zawierania umów outsourcingu, obowiązki oraz dokumentację, wymaganą na każdym etapie zawierania umowy:

- wstępna analiza oraz decyzja o wyszukaniu dostawcy – Spółka określa kryteria wyboru dostawcy,
- wybór dostawcy usługi lub funkcji – określa sposób realizacji warunków umowy,
- zawarcie umowy z dostawcą,
- monitorowanie współpracy z dostawcą – ocena dostawcy przeprowadzana co najmniej dwa razy w roku.

Spółka prowadzi rejestr umów outsourcingu.

Powierzenie (outsourcing) wykonywania czynności lub funkcji podlega zasadom systemu zarządzania ryzykiem w Spółce. Opis zasad outsourcingu obowiązujących w Spółce znajduje się w *Procedurze outsourcingu*.

B.7.2 Przedstawienie istotnych funkcji outsourcingu

W SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. outsourcing systemu kontroli wewnętrznej jest zabroniony.

W odniesieniu do funkcji systemu zarządzania następujące funkcje uważa się za kluczowe i mogące wchodzić w zakres outsourcingu:

- funkcja aktuarialna,
- funkcja zgodności z przepisami,
- funkcja audytu wewnętrznego,
- funkcja zarządzania ryzykiem.

Obecnie w SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. funkcja zgodności z przepisami jest powierzona do wykonania w drodze outsourcingu.

W przypadku outsourcingu innej funkcji kluczowej Spółka stosuje poniższe wymagania:

- outsourcing funkcji musi być dostosowany do struktury organizacyjnej Spółki,
- dostawca musi posiadać odpowiednie doświadczenie i kwalifikacje,
- Spółka wyznacza osobę odpowiedzialną w Spółce za nadzorowanie outsourcowanej innej funkcji kluczowej (nadzór nad wykonywaniem tej funkcji),
- osoba nadzorująca wykonywanie innej funkcji kluczowej w drodze outsourcingu dysponuje odpowiednimi kompetencjami i reputacją oraz posiada wystarczającą wiedzę i doświadczenie w zakresie outsourcowanej kluczowej funkcji,

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

- decyzja o outsourcingu funkcji jest podejmowana i zatwierdzana przez Zarząd Spółki w formie uchwały,
- jeżeli przewidują to przepisy prawa, o decyzji o outsourcingu innej funkcji kluczowej, powiadamiane są odpowiednie organy administracji państwowej.

B.8 Wszelkie inne informacje

B.8.1 Ocena adekwatności systemu zarządzania

Audyt wewnętrzny dokonuje regularnej oceny funkcjonowania systemu zarządzania w SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. W tym celu dokonywany jest przegląd głównych elementów oraz formalnej dokumentacji składających się na system zarządzania, pod kątem ich dopasowania do aktualnych wymogów prawnych i regulacyjnych. Ponadto, w celu należytej oceny adekwatności poszczególnych elementów systemu zarządzania, audyt wewnętrzny wykorzystuje wyniki przeprowadzanych planowo badań w zakresie systemów i procedur funkcjonujących w ramach systemu zarządzania, ze szczególnym uwzględnieniem charakteru, skali i złożoności ryzyk charakterystycznych dla działalności Spółki.

Ocena adekwatności systemu zarządzania przeprowadzana jest w sposób systemowy oraz bieżący (permanentny).

Co najmniej raz w roku Zarząd Spółki dokonuje przeglądu funkcjonowania uchwalonych wcześniej zasad oraz polityk. Swoją ocenę Zarząd wyraża w formie uchwały.

Zasady i polityki podlegają również ocenie bieżącej w toku codziennej pracy. Oceniana jest adekwatność poszczególnych rozwiązań zapisanych w tych zasadach/politykach w stosunku do skali działania Spółki, specyfiki jej działalności w poszczególnych liniach biznesowych, występujących w nich profili ryzyka oraz pojawiających się uwarunkowań zewnętrznych. Wszelkie uwagi i spostrzeżenia, w zależności od ich stopnia pilności, są wdrażane na bieżąco albo kumulowane do wprowadzenia przy okazji (co)rocznej oceny dokonywanej przez Zarząd.

W ocenie SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. system zarządzania spełnia wymogi adekwatności.

B.8.2 Wszelkie inne informacje

Nieznane są inne istotne informacje wymagające ujawnienia.

C. Profil ryzyka

Profil ryzyka, jak również główne ryzyka na które narażony jest Zakład, nie uległy istotnym zmianom w 2016 roku.

Do głównych ryzyk, na które narażona jest Spółka należą ryzyka:

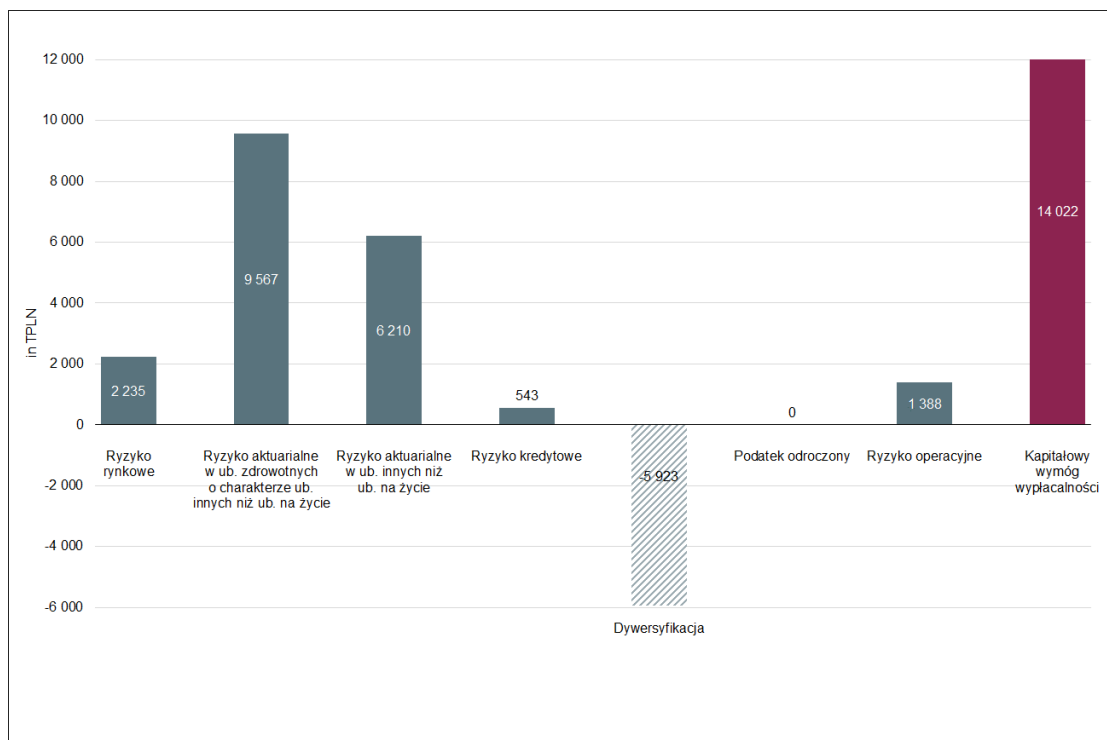
- aktuarialne,
- rynkowe,
- kredytowe,
- operacyjne.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Ryzyka aktuarialne, rynkowe i operacyjne mają największy udział w kapitałowym wymogu wypłacalności.

Rys. 1 Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR) na dzień 31.12.2016 roku

Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ub. na życie i ub. zdrowotnych rozumiane jest jako możliwość poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań, jakie mogą wynikać z zawartych umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowych, w związku z niewłaściwymi założeniami dotyczącymi wyceny składek i tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Proces zarządzania tym ryzykiem rozpoczyna się w momencie tworzenia produktu ubezpieczeniowego, a ocena ryzyka polega na rozpoznaniu zagrożeń stanowiących o możliwości powstania szkody oraz na przeprowadzeniu analizy elementów ryzyka, co umożliwia podjęcie decyzji o przyjęciu przez Spółkę ryzyka do ubezpieczenia. Ocena ryzyka ubezpieczeniowego obejmuje: ustalenie zakresu udzielanej ochrony ubezpieczeniowej, ustalanie wysokości składki ubezpieczeniowej, zarządzanie ryzykiem ubezpieczeniowym (np. zmniejszenie częstości szkód, zmniejszenie rozmiaru szkód) i reasekuracji największych ryzyk.

Reasekuracja bierna jest jednym z narzędzi stosowanych w procesie zarządzania ryzykiem aktuarialnym w Spółce, zarówno w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie, jak i w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie. Wdrożony system zarządzania ryzykiem zapewnia, że stopień przeniesienia ryzyka jest wystarczający ze względu na poziom buforów kapitałowych oraz adekwatny do profilu ryzyka Spółki.

System zarządzania ryzykiem w obszarze reasekuracji spełnia wymogi *Wytycznych KNF*, jest zintegrowany ze strukturą organizacyjną Spółki, a główne zadania poszczególnych jednostek w ramach reasekuracji są określone. *Zasady zarządzania ryzykiem w obszarze reasekuracji* definiują

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

limity tolerancji ryzyka w poszczególnych liniach biznesowych, limity tolerancji na ryzyka katastroficzne, zasady wyboru reasekuratorów i brokerów reasekuracyjnych, zawierają opis i techniki ograniczania ryzyka niewykonania zobowiązań przez reasekuratora, ryzyka koncentracji w jednym podmiocie, ryzyka wyczerpania ochrony, ryzyka utraty płynności oraz informację na temat reasekuracji dużych ryzyk i nietypowych ekspozycji.

Ryzyko rynkowe jest to możliwość poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej wynikająca bezpośrednio lub pośrednio z wahań poziomu i wahań zmienności rynkowych cen aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych. Identyfikacja tego ryzyka polega na rozpoznaniu źródeł tego ryzyka. Proces identyfikacji ryzyka rynkowego związanego z aktywami rozpoczyna się wraz z podjęciem decyzji o rozpoczęciu dokonywania transakcji na danym typie instrumentów finansowych.

Ryzyko kredytowe rozumiane jest jako możliwość poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej wynikająca z wahań zdolności kredytowej emitentów papierów wartościowych, kontrahentów i dłużników, na które narażone są zakłady ubezpieczeń, w postaci niewykonania zobowiązania przez kontrahenta, ryzyka spreadu lub ryzyka koncentracji aktywów.

Ryzyko płynności jest to możliwość niezrealizowania przez zakład ubezpieczeń lokat i innych aktywów w celu uregulowania swoich zobowiązań finansowych w momencie, gdy stają się one wymagalne.

Ryzyko operacyjne rozumiane jest jako możliwość poniesienia straty wynikająca z niewłaściwych lub błędnych procesów wewnętrznych, z działań personelu lub systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych. Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie strat związanych z materializacją tego ryzyka w Spółce przez zastosowanie odpowiednich rozwiązań organizacyjnych oraz procedur. Spółka zarządza ryzykiem operacyjnym przede wszystkim w obszarze technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego oraz w obszarze kadrowym.

C.1 Ryzyko aktuarialne

Typ Ryzyka	Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ub. na życie
Ekspozycja	Ryzyko składki i rezerw, ryzyko rezygnacji, ryzyko katastroficzne
SCR	6 210 tys. złotych
Inne miary	<p>Pomiar ryzyka aktuarialnego w Spółce jest dokonywany w szczególności przy zastosowaniu:</p> <ul style="list-style-type: none">• monitoringu i analizy wybranych wskaźników,• metody scenariuszowej – analizy utraty wartości spowodowanej przez zadaną zmianę czynników ryzyka,• danych statystycznych,• miar ekspozycji i wrażliwości,• kontroli aktuarialnej,• wiedzy eksperckiej pracowników Spółki.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

	<p>Zarządzanie ryzykiem aktuarialnym w Spółce odbywa się przez:</p> <ul style="list-style-type: none">• określenie tolerancji na ryzyko ubezpieczeniowe i jego monitoring,• biznes plany, decyzje biznesowe, plany sprzedaży,• kalkulacje i monitoring adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,• proces oceny, wyceny i akceptacji ryzyka ubezpieczeniowego (underwriting),• strategię taryfową oraz ocenę adekwatności składki,• stosowanie narzędzi ograniczania ryzyka aktuarialnego np. reasekuracji. <p>W przypadku zaistnienia okoliczności zwiększających ryzyko aktuarialne stosuje się następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none">• modyfikacje zasad underwritingu,• modyfikacje wysokości taryf,• modyfikacje zakresu odpowiedzialności,• utworzenie planów reasekuracyjnych lub ich modyfikacja,• wprowadzanie wyłączeń w ogólnych warunkach ubezpieczenia,• wycofanie produktów ze sprzedaży. <p>Do czynności mitygujących ryzyko aktuarialne w Spółce należą:</p> <ul style="list-style-type: none">• odpowiednia polityka taryfikacyjna,• procedury underwritingu,• procedury likwidacji szkód,• opracowywanie biznes planów i planów sprzedażowych,• adekwatny program reasekuracyjny,• zdefiniowanie zakresów odpowiedzialności oraz wyłączeń w ogólnych warunkach ubezpieczenia,• adekwatne założenia do kalkulacji rezerw (metody zgodne z obowiązującymi aktami prawnymi).
Opis	<p>1. Ryzyko składki i ryzyko rezerw w ubezpieczeniach o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie - zmiana wartości spowodowana różnicą pomiędzy ostatecznymi kosztami pełnego wykonania zobowiązań umownych (roszczenia bez kosztów administracyjnych) a kosztami założonymi w momencie szacowania wysokości tych zobowiązań.</p> <p>Ryzyko dotyczące roszczeń dzieli się często na ryzyko rezerw i ryzyko składki w celu dokonania rozróżnienia pomiędzy ryzykiem wynikającym z ochrony ubezpieczeniowej udzielanej w przeszłości i w przyszłości.</p> <p>Ryzyko rezerw dotyczy jedynie poniesionych szkód, tj. szkód istniejących (np. z uwzględnieniem szkód zgłoszonych i niewypłaconych (RBNP) oraz szkód zaistniałych, ale niezgłoszonych (IBNR)) i wynika z wyższej niż przewidywana wartości roszczeń, odstępstw od przewidywanego terminarza wypłat odszkodowań oraz od przewidywanej częstotliwości występowania szkód.</p> <p>Ryzyko składki dotyczy wyłącznie przyszłych szkód (z wyłączeniem szkód zaistniałych, ale niezgłoszonych (IBNR)) i wynika z wyższej niż przewidywana wartości roszczeń, odstępstw od przewidywanego terminarza wypłat odszkodowań oraz od przewidywanej częstotliwości występowania szkód.</p>

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

	<p>2. Ryzyko związane z rezygnacjami w ubezpieczeniach o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie - ryzyko zmiany wartości spowodowanej różnicą pomiędzy rzeczywistą a przewidywaną liczbą rezygnacji z polis.</p> <p>3. Ryzyko katastroficzne w ubezpieczeniach o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie - to ryzyko poniesienia wysokich strat wskutek ekstremalnych lub nadzwyczajnych zdarzeń.</p>
Typ Ryzyka	Ryzyko aktuarialne w ub. zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
Ekspozycja	Ryzyko składki i rezerw, ryzyko rezygnacji, ryzyko katastroficzne
SCR	9 567 tys. złotych
Inne miary	<p>Pomiar ryzyka aktuarialnego w Spółce jest dokonywany w szczególności przy zastosowaniu:</p> <ul style="list-style-type: none">• monitoringu i analizy wybranych wskaźników,• metody scenariuszowej – analizy utraty wartości spowodowanej przez zadaną zmianę czynników ryzyka,• danych statystycznych,• miar ekspozycji i wrażliwości,• kontroli aktuarialnej,• wiedzy eksperckiej pracowników Spółki. <p>Zarządzanie ryzykiem aktuarialnym w Spółce odbywa się przez:</p> <ul style="list-style-type: none">• określenie tolerancji na ryzyko ubezpieczeniowe i jego monitoring,• biznes plany, decyzje biznesowe, plany sprzedażowe,• kalkulacje i monitoring adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,• proces oceny, wyceny i akceptacji ryzyka ubezpieczeniowego (underwriting),• strategię taryfową oraz ocenę adekwatności składki,• stosowanie narzędzi ograniczania ryzyka aktuarialnego np. reasekuracji. <p>W przypadku zaistnienia okoliczności zwiększających ryzyko aktuarialne stosuje się następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none">• modyfikacje zasad underwritingu,• modyfikacje wysokości taryf,• modyfikacje zakresów odpowiedzialności,• utworzenie planów reasekuracyjnych lub ich modyfikacja,• wprowadzanie wyłączeń w ogólnych warunkach ubezpieczenia,• wycofanie produktów ze sprzedaży. <p>Do czynności mitygujących ryzyko aktuarialne w Spółce należą:</p> <ul style="list-style-type: none">• odpowiednia polityka taryfikacyjna,• procedury underwritingu,• procedury likwidacji szkód,• opracowywanie biznes planów i planów sprzedażowych,• adekwatny program reasekuracyjny,• zdefiniowanie zakresów odpowiedzialności oraz wyłączeń w ogólnych warunkach

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

	<p>ubezpieczenia,</p> <ul style="list-style-type: none">• adekwatne założenia do kalkulacji rezerw (metody zgodne z obowiązującymi aktami prawnymi).
Opis	<p>1. Ryzyko składki i ryzyko rezerw w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie - zmiana wartości spowodowana różnicą pomiędzy ostatecznymi kosztami pełnego wykonania zobowiązań umownych (roszczenia bez kosztów administracyjnych) a kosztami założonymi w momencie szacowania wysokości tych zobowiązań.</p> <p>Ryzyko dotyczące roszczeń dzieli się często na ryzyko rezerw i ryzyko składki w celu dokonania rozróżnienia pomiędzy ryzykiem wynikającym z ochrony ubezpieczeniowej udzielanej w przeszłości i w przyszłości.</p> <p>Ryzyko rezerw dotyczy jedynie poniesionych szkód, tj. szkód istniejących (np. z uwzględnieniem szkód zgłoszonych i niewypłaconych (RBNP) oraz szkód zaistniałych, ale niezgłoszonych (IBNR) i wynika z wyższej niż przewidywana wartości roszczeń, odstępstw od przewidywanego terminarza wypłat odszkodowań oraz od przewidywanej częstotliwości występowania szkód.</p> <p>Ryzyko składki dotyczy wyłącznie przyszłych szkód (z wyłączeniem szkód zaistniałych, ale niezgłoszonych (IBNR)) i wynika z wyższej niż przewidywana wartości roszczeń, odstępstw od przewidywanego terminarza wypłat odszkodowań oraz od przewidywanej częstotliwości występowania szkód.</p> <p>2. Ryzyko związane z rezygnacjami w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie - ryzyko zmiany wartości spowodowanej różnicą pomiędzy rzeczywistą a przewidywaną liczbą rezygnacji z polis.</p> <p>3. Ryzyko katastroficzne w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie - to ryzyko poniesienia wysokich strat wskutek ekstremalnych lub nadzwyczajnych zdarzeń, np. takich jak pandemia.</p>

C.2 Ryzyko rynkowe

Typ Ryzyka	Ryzyko rynkowe
Ekspozycja	Stopa procentowa, ceny akcji, spread kredytowy, kursy walut, koncentracja aktywów
SCR	2 235 tys. złotych
Inne miary	<p>Spółka stosuje następujące miary ryzyka rynkowego:</p> <ul style="list-style-type: none">• miary ekspozycji i wrażliwości,• VaR (formuła standardowa). <p>W celu zminimalizowania ryzyka rynkowego Spółka stosuje następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none">• zarządzanie aktywami i pasywami (ang. asset-liability management, ALM) – zarządzanie aktywami w odniesieniu do charakterystyki pasywów w taki sposób, by zoptymalizować równowagę pomiędzy ryzykiem i zwrotem,

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

	<ul style="list-style-type: none">• dywersyfikację portfela aktywów (według kategorii ryzyka rynkowego, terminów zapadalności instrumentów, koncentrację zaangażowania w jednym podmiocie itp.),• ustanowienie limitów akceptacji poszczególnych ryzyk. <p>Określenie limitów jest głównym narzędziem zarządczym w Spółce. Jednym z kluczowych wskaźników dla ryzyka rynkowego jest oczekiwana stopa zwrotu, dla której określone są dwie wartości progowe, zdefiniowane w celu uruchomienia sygnałów ostrzegawczych.</p>
Opis	<ol style="list-style-type: none">1. Ryzyko stopy procentowej - ryzyko stopy procentowej to ryzyko poniesienia strat wynikających z wrażliwości wartości aktywów, pasywów i instrumentów finansowych na zmiany krzywej dochodowości wolnej od ryzyka lub w związku ze zmiennością stóp procentowych.2. Ryzyko cen akcji - ryzyko cen akcji to ryzyko poniesienia strat wynikających z wrażliwości wartości aktywów, pasywów i instrumentów finansowych na zmiany poziomu lub zmienność rynkowych cen akcji.3. Ryzyko spreadu kredytowego - ryzyko poniesienia strat wynikających z wrażliwości wartości aktywów, pasywów i instrumentów finansowych na zmiany poziomu lub zmienność spreadów kredytowych w powiązaniu z krzywą dochodowości wolną od ryzyka.4. Ryzyko koncentracji (ryzyko koncentracji aktywów) - dodatkowe ryzyko wynikające z braku dywersyfikacji portfela inwestycji lub ze znacznej ekspozycji na ryzyko niewykonania zobowiązania przez pojedynczego emitenta papierów wartościowych lub grupę powiązanych emitentów.5. Ryzyko walutowe - ryzyko poniesienia strat wynikających z wrażliwości wartości aktywów, pasywów i instrumentów finansowych na zmiany poziomu lub zmienność kursów wymiany walut.

W przypadku zarządzania ryzykiem inwestycyjnym oraz ryzykiem płynności Spółka realizuje zasadę ostrożnego inwestora poprzez ustalenie kluczowych wskaźników ryzyka.

W celu osiągnięcia pożądanego poziom bezpieczeństwa, jakości, płynności, rentowności i dostępności portfela inwestycyjnego Spółka stosuje limity ilościowe i jakościowe dotyczące aktywów. Limity te określone są w *Strategii Inwestycyjnej*, która zatwierdzana jest uchwałą Zarządu po wcześniejszej akceptacji Komitetu Inwestycyjnego. *Strategia Inwestycyjna* aktualizowana jest przynajmniej raz w roku.

W procesie zarządzania ryzykiem inwestycyjnym Spółka nie opiera się wyłącznie na informacjach dostarczonych przez osoby trzecie, takie jak instytucje finansowe, podmioty zarządzające aktywami, agencje ratingowe. SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. opracowuje również swój własny zestaw kluczowych wskaźników ryzyka dostosowanych do zasad zarządzania ryzykiem inwestycyjnym i strategii biznesowej.

Dla każdego wskaźnika określone są dwie wartości progowe zdefiniowane w celu uruchomienia sygnałów ostrzegawczych w przypadku ich przekroczenia.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Niestandardowe działania inwestycyjne wymagają:

- przygotowania propozycji przez osoby odpowiedzialne wraz ze szczegółową analizą wpływu tych planowanych działań na profil ryzyka, płynność, bezpieczeństwo i rentowność portfela inwestycyjnego,
- opinii innych funkcji kluczowych,
- opinii Członków Komitetu Inwestycyjnego,
- akceptacji Zarządu.

C.3 Ryzyko kredytowe

Typ Ryzyka	Ryzyko kredytowe
Ekspozycja	Niewykonanie zobowiązania przez kontrahenta, ryzyko koncentracji, ryzyko zmiany ratingu kredytowego
SCR	543 tys. złotych
Inne miary	<p>Pomiar ryzyka kredytowego w Spółce dokonywany jest przy użyciu miar ekspozycji (wartość zaangażowania kredytowego).</p> <p>Pomiar ryzyka koncentracji wyznaczany jest jako udział aktywów danego emitenta/grupy finansowej z określonym ratingiem.</p> <p>W celu zminimalizowania ryzyka kredytowego i koncentracji Spółka stosuje następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none">• dywersyfikację portfela aktywów,• ustanowienie limitów ryzyka kredytowego i koncentracji. <p>W celu zarządzania ryzykiem kredytowym i koncentracji Spółka stosuje wytyczne i procedury dla doboru kontrahentów (np. reasekuratorów), monitoring oraz windykację zadłużenia.</p>
Opis	<ol style="list-style-type: none">1. Ryzyko niewykonania zobowiązania - ryzyko poniesienia strat wskutek nieprzewidzianego niewykonania zobowiązania przez dłużnika lub reasekuratora.2. Ryzyko koncentracji - ekspozycja na zwiększony poziom strat związanych z nieodpowiednio zdywersyfikowanymi portfelami aktywów i/lub zobowiązań. W przypadku ryzyka koncentracji obliczenia wymogu kapitałowego przeprowadza się zgodnie z formułą standardową. Formuła standardowa uwzględnia ryzyko koncentracji jako brak dywersyfikacji portfela lub akumulację ekspozycji na straty w związku z danym emitentem lub kontrahentem.3. Ryzyko zmiany ratingu kredytowego - ryzyko zmiany ratingu kredytowego to ryzyko poniesienia strat wskutek pogorszenia wiarygodności kredytowej dłużników lub reasekuratorów.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

W przypadku zarządzania ryzykiem inwestycyjnym oraz ryzykiem płynności Spółka realizuje zasadę ostrożnego inwestora poprzez ustalenie kluczowych wskaźników ryzyka, co zostało opisane w punkcie C.2 niniejszego raportu.

C.4 Ryzyko płynności

Typ Ryzyka	Ryzyko płynności
SCR	Ryzyko nie jest uwzględnione w wyliczeniu SCR (formuła standardowa).
Inne miary	<p>W celu ograniczania ryzyka płynności Spółka stosuje poniższy system limitów:</p> <ul style="list-style-type: none">• określona struktura aktywów,• minimalny poziom środków na rachunku bankowym,• poziom niedopasowania między wpływami a wypływami środków pieniężnych. <p>Zarządzanie płynnością w Spółce bazuje na zasadach polityki i wytycznych zatwierdzanych przez Zarząd. Podstawowym obowiązkiem SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. jest zarządzanie odpowiednimi saldami przepływów pieniężnych wynikającymi ze stosowanego przez Spółkę modelu biznesowego.</p>
Opis	Ryzyko nieoczekiwanych strat finansowych poniesionych wskutek niewykonania lub wykonania w oparciu o niekorzystne, zmienione warunki, krótkoterminowych, bieżących lub przyszłych zobowiązań płatniczych, jak również ryzyko, że w przypadku kryzysu płynności Spółki refinansowanie będzie możliwe wyłącznie według wyższych stóp procentowych lub poprzez likwidację aktywów ze zniżką.

C.5 Ryzyko operacyjne

Typ Ryzyka	Ryzyko operacyjne
Ekspozycja	Oszustwa, niezgodność z przepisami i regulacjami, systemy IT, pracownicy, procesy
SCR	1 388 tys. złotych
Inne miary	<p>W celu zminimalizowania ryzyka operacyjnego Spółka stosuje następujące środki:</p> <ul style="list-style-type: none">• aktualizacja i optymalizacja procesów i procedur,• rozdział funkcji,• plany awaryjne,• szkolenia dla pracowników, analiza rotacji pracowników, systemy motywacyjne, dobór pracowników,• monitorowanie i analiza incydentów bezpieczeństwa,• analiza przyczyn awarii systemów informatycznych. <p>W ramach planu ciągłości działania testowane są plany awaryjne oraz odpowiednie rekomendacje są na bieżąco wdrażane.</p> <p>Poszczególnymi rodzajami ryzyka operacyjnego zarządzają właściwi menadżerowie ryzyka.</p>

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Opis	<ol style="list-style-type: none">1. Ryzyko związane z nowymi umowami ubezpieczenia - ryzyko związane z nowymi umowami ubezpieczenia to ryzyko nieosiągnięcia ustalonych celów dotyczących nowych umów ubezpieczenia oraz z negatywnym wpływem tego faktu na rozwój Spółki.2. Ryzyko oszustwa - ryzyko oszustwa definiuje się jako ryzyko jakichkolwiek niezgodnych z prawem działań noszących znamiona oszustwa, zatajenia lub naruszenia zaufania. Oszustw dopuszczają się podmioty i organizacje w celu uzyskania korzyści finansowych lub majątkowych, wyłudzenia usług, uniknięcia zapłaty lub utraty obsługi bądź zapewnienia korzyści osobistych lub gospodarczych. Termin „oszustwo” w tym kontekście obejmuje również składanie nieprawdziwych oświadczeń w wyniku oszukańczej sprawozdawczości finansowej. Należy zauważyć, że definicja oszustwa obejmuje również oszustwa na rzecz firmy.3. Ryzyko zgodności - ryzyko zgodności definiuje się jako ryzyko nieprzestrzegania przepisów: ryzyko poniesienia sankcji sądowych lub administracyjnych, poniesienia strat lub szkód na reputacji w wyniku nieprzestrzegania prawa, regulacji lub przepisów wydanych przez organ nadzoru albo zasad samoregulacji, takich jak statut, kodeks postępowania lub kodeks dyscyplinarny; ryzyko wynikające z niekorzystnych zmian w przepisach prawa lub nastawieniu sądów.4. Ryzyko związane z systemami informatycznymi - ryzyko związane z systemami informatycznymi to ryzyko poniesienia strat wskutek częściowej lub całkowitej awarii systemów informatycznych oraz w rezultacie manipulacji przy bazach danych bądź ich utraty.5. Ryzyko związane z pracownikami - ryzyko związane z pracownikami definiuje się jako kontrproduktywne zachowanie wynikające z nieuwagi, zaniedbania lub złych zamiarów, mogące spowodować szkodę dla organizacji.6. Ryzyko procesowe - ryzyko procesowe oznacza ryzyko bezpośrednio lub pośrednio skutkujące stratami z tytułu niedziałających procesów, w szczególności w przypadku procesów związanych z kontaktami z klientami lub partnerami biznesowymi. Procesy obciążone są ryzykiem całkowitego lub częściowego niezadziałania ze względu na celowy lub wynikający z nieuwagi błąd w ich realizacji lub wskutek awarii systemów wspierających.7. Ryzyko prawne definiuje się jako ryzyko straty spowodowanej niezachowaniem zgodności z istniejącym lub nowym prawodawstwem bądź przepisami wydawanymi przez organ nadzoru, niekorzystnymi zmianami obowiązującego prawa lub przepisów wydanych przez organ nadzoru, jak również jako ryzyko straty wynikłej w związku ze sporem sądowym dotyczącym przedmiotu o istotnej wartości lub postępowaniem prowadzonym przez organ nadzoru, w szczególności wskutek niekorzystnej interpretacji prawa dokonanej przez sądy. Ponadto ryzyko prawne obejmuje straty wynikające z niejednoznaczności przepisów lub z niekorzystnych zapisów umownych. Ryzyko prawne nie stanowi odrębnej kategorii ryzyka, jako że podlega ono ramom zarządzania ryzykiem operacyjnym i zarządza się nim zgodnie z odpowiednimi procesami.
------	--

C.6 Pozostałe istotne ryzyka

Do pozostałych ryzyk, które są istotne z perspektywy profilu ryzyka SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. należą:

- ryzyko reputacji,
- ryzyko strategiczne,
- ryzyko zgodności,
- ryzyko związane z outsourcingiem.

Ryzyko reputacji

Ryzyko nieoczekiwanego spadku wartości obowiązujących lub przyszłych umów ubezpieczenia spowodowanego pogorszeniem reputacji SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. z perspektywy jego interesariuszy. Ryzyko to zazwyczaj wynika z wystąpienia zdarzeń powiązanych z ryzykiem innym niż ryzyko reputacji (przede wszystkim z ryzykiem operacyjnym). Ryzyko reputacji może nieść różne konsekwencje dla Spółki: niekorzystny rozgłos, utratę klientów i partnerów, utratę przychodów, spory sądowe oraz rezygnację kluczowych pracowników.

Standardy przestrzegane w SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. wymagają, by najważniejsze rodzaje ryzyka reputacyjnego dotyczące działalności operacyjnej były identyfikowane przez managerów ryzyka, w ramach zarządzanych przez nich procesów biznesowych, takich jak rozwój produktu, zawieranie umów ubezpieczenia czy dokonywanie inwestycji.

Ryzyko reputacji nie jest uwzględnione w ramach formuły standardowej. Ryzyko reputacji podlega ramom zarządzania ryzykiem, wskutek czego nie występują dodatkowe potrzeby kapitałowe z nim związane.

Ryzyko strategiczne

Ryzyko nieoczekiwanych, negatywnych zmian wartości Spółki wynikających z niekorzystnych skutków decyzji kierownictwa w zakresie strategii biznesowych i ich realizacji.

W celu identyfikacji ryzyka związanego z podejmowaniem decyzji strategicznych bierze się pod uwagę implikacje działań o znaczeniu strategicznym i w tym kontekście omawiane jest powiązane ryzyko strategiczne. W ramach procesu identyfikowane są wszystkie istotne rodzaje ryzyka strategicznego poprzez połączenie perspektywy organu zarządczego z perspektywą managerów ryzyka.

Szerzej omawiane są wybrane najważniejsze ryzyka o znaczeniu strategicznym, proces koordynowany jest przez Zarząd Spółki.

Ryzyko strategiczne nie jest uwzględnione w ramach formuły standardowej. Ryzyko strategiczne podlega ramom zarządzania ryzykiem, wskutek czego nie występują dodatkowe potrzeby kapitałowe z nim związane.

Ryzyko zgodności

Ryzyko zgodności definiuje się jako ryzyko nieprzestrzegania przepisów: ryzyko poniesienia sankcji sądowych lub administracyjnych, poniesienia strat lub szkód na reputacji w wyniku nieprzestrzegania

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

prawa, regulacji lub przepisów wydanych przez organ nadzoru albo zasad samoregulacji, takich jak statut, kodeks postępowania lub kodeks dyscyplinarny; ryzyko wynikające z niekorzystnych zmian w przepisach prawa lub w nastawieniu sądów.

Ryzyko zgodności nie jest uwzględnione w ramach formuły standardowej. Ryzyko zgodności podlega ramom zarządzania ryzykiem, wskutek czego nie występują dodatkowe potrzeby kapitałowe z nim związane.

Ryzyko związane z outsourcingiem

Ryzyko związane z outsourcingiem oznacza możliwość poniesienia straty lub napotkania trudności w utrzymaniu ciągłości operacji Spółki, w związku z niewykonaniem lub niewłaściwym wykonaniem umowy przez dostawcę.

W SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. outsourcingiem objęte są następujące rodzaje działalności:

- obsługa roszczeń,
- przechowywanie dokumentacji,
- usługi windykacyjne,
- zapewnienie zgodności.

Ryzyko związane z outsourcingiem nie jest uwzględnione w ramach formuły standardowej. Ryzyko związane z outsourcingiem podlega ramom zarządzania ryzykiem, wskutek czego nie występują dodatkowe potrzeby kapitałowe z nim związane.

C.7 Wszelkie inne informacje

W zakresie ryzyk aktuarialnych Spółka stosuje następujące techniki ograniczania ryzyka:

- odpowiedni underwriting (ocena, wycena oraz akceptacja ryzyka do ubezpieczenia) - szczegóły dotyczące akceptacji ryzyk zawarte są w odpowiednich procedurach,
- prewencje – polegająca na zarządzaniu ryzykiem aktuarialnym w celu:
 - ograniczenia występowania częstości szkód,
 - zmniejszenia rozmiaru szkód,
- reasekurację bierną – więcej w części C.1.

D. Wycena do celów wypłacalności

D.1 Aktywa

D.1.1 Wartości niematerialne i prawne (S.02.01.02, C0010/R0030)

Wartość pozycji wartości niematerialnych i prawnych oraz opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności

Wartość pozycji wartości niematerialnych i prawnych na dzień bilansowy wynosi 0 złotych.

Wartości niematerialne i prawne Spółka wycenia w wartości zero, chyba że dany składnik wartości niematerialnych i prawnych mógłby zostać wydzielony w celu jego zbycia, a Spółka mogłaby wykazać, że istnieje wartość dla tego samego lub podobnego składnika aktywów.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez Zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych

Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)	Wycena do celów wypłacalności	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Różnica
Wartości niematerialne i prawne	0	2 286	-2 286

Wartości niematerialne i prawne wycenia się na potrzeby sprawozdań finansowych według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Roczne stawki amortyzacyjne dla wartości niematerialnych i prawnych ustala się z uwzględnieniem okresu ich ekonomicznej użyteczności.

D.1.2 Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny (S.02.01.02, C0010/R0060)

Wartość rzeczowych aktywów trwałych oraz opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności

Wartość rzeczowych aktywów trwałych na dzień bilansowy wynosi 1 202 tys. złotych.

Po początkowym ujęciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych jako składnika aktywów, której wartość godziwą można wiarygodnie ustalić, pozycję taką wykazuje się w wartości przeszacowanej, stanowiącej jej wartość godziwą na dzień przeszacowania, pomniejszonej o kwotę późniejszego umorzenia i późniejszych odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości narastająco. Przeszacowania przeprowadza się na tyle regularnie, aby wartość wykazywana w bilansie sporządzonym do celów wypłacalności nie różniła się w sposób istotny od wartości, która zostałaby ustalona przy zastosowaniu wartości godziwej na koniec okresu sprawozdawczego.

Spółka wycenia aktywa trwałe w następujący sposób:

- pojazdy mechaniczne – przy wykorzystaniu alternatywnych metod wyceny z zastosowaniem podejścia rynkowego z wykorzystaniem cen identycznych środków trwałych,
- pozostałe grupy rzeczowych aktywów trwałych – przy wykorzystaniu alternatywnych metod wyceny z zastosowaniem podejścia rynkowego poprzez określenie wartości przeszacowanej składnika majątku.

Różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez Zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych

Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)	Wycena do celów wypłacalności	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Różnica
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	1 202	1 233	-31

Środki trwałe wycenia się na potrzeby sprawozdań finansowych według cen nabycia lub kosztów wytworzenia lub wartości przeszacowanej (po aktualizacji wyceny środków trwałych), pomniejszonych

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Amortyzacja dokonywana jest metodą liniową. Przy ustalaniu okresu amortyzacji i rocznej stawki amortyzacyjnej uwzględnia się okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego.

D.1.3 Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe (S.02.01.02, C0010/R0090)

Wartość udziałów w jednostkach podporządkowanych oraz opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności.

Wartość udziałów w jednostkach podporządkowanych na dzień bilansowy wynosi 77 tys. złotych.

Spółka dokonuje wyceny jednostki podporządkowanej z zastosowaniem skorygowanej metody praw własności z uwzględnieniem korekt z tytułu pozycji, które w bilansie systemu *Wypłacalność II* podlegają korekcie.

Różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez Zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych.

Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)	Wycena do celów wypłacalności	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Różnica	
Udziały w zakładach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	77	120	-43	

Lokaty w jednostkach podporządkowanych na potrzeby sprawozdań finansowych wycenia się metodą praw własności, z uwzględnieniem zasad wyceny określonych w art. 63 ustawy o rachunkowości, czyli z pominięciem korekt wprowadzanych do wyceny zgodnie z *Wypłacalnością II*.

D.1.4 Obligacje państwowe (S.02.01.02, C0010/R0140)

Wartość obligacji państwowych oraz opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności

Wartość obligacji państwowych na dzień bilansowy wynosi 41 017 tys. złotych.

Spółka wycenia dłużne papiery wartościowe według wartości godziwej. Za wartość godziwą przyjmuje się kwotę, za jaką dany składnik aktywów mógłby zostać wymieniony pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi, niepowiązanymi ze sobą stronami. Wartość godziwą instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie na aktywnym rynku stanowi cena rynkowa pomniejszona o koszty związane z przeprowadzeniem transakcji, gdyby ich wysokość była znacząca, tzn. przekraczała 3% wartości transakcji.

Spółka stosuje następujące metody ustalania wartości godziwej:

- w przypadku dłużnych papierów wartościowych notowanych na aktywnym rynku - na podstawie ostatniego dostępnego na dzień wyceny kursu kupna na aktywnym rynku,
- w przypadku dłużnych papierów wartościowych nienotowanych – na podstawie bieżącej wartości przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu tych papierów, zdyskontowanych stopą procentową, którą określa się w oparciu o krzywą rentowności papierów rządowych przesuniętą o spread

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

kredytowy (wyliczany jako różnica pomiędzy rentownościami notowanych dłużnych papierów wartościowych emitentów o podobnej ocenie kredytowej nadanej przez uznane agencje ratingowe, tj. Standard & Poor's, Moody's lub Fitch Ratings i działających w podobnych branżach a rentownością obligacji rządowych).

Przez aktywny rynek rozumie się rynek spełniający łącznie następujące kryteria:

- instrumenty będące przedmiotem obrotu na rynku są jednorodne,
- zazwyczaj w każdym czasie występują zainteresowani nabywcy i sprzedawcy,
- ceny są podawane do publicznej wiadomości.

Jeżeli w momencie dokonywania wyceny na aktywnym rynku, na podstawie którego wyceniany jest dany składnik lokat, nie została zawarta żadna transakcja, wówczas wyceny danego składnika lokat dokonuje się w oparciu o ostatni kurs zamknięcia ustalony na tym aktywnym rynku, a w przypadku braku kursu zamknięcia – innej, ustalonej przez aktywny rynek wartości stanowiącej jego odpowiednik.

W przypadku składników aktywów notowanych na więcej niż jednym aktywnym rynku, do ustalenia wartości godziwej uwzględniane są dane wejściowe pochodzące z rynku głównego, tzn. rynku o największym wolumenie obrotu w poprzednim kwartale.

W przypadku braku możliwości ustalenia wielkości wolumenu obrotu, Spółka stosuje kolejne, możliwe do zastosowania kryterium – ilość danego składnika lokat wprowadzonego do obrotu na danym rynku lub możliwość dokonania przez Spółkę transakcji na danym rynku.

Badania aktywnych rynków i wyboru rynku głównego dokonuje się w oparciu o ww. kryteria na koniec każdego kwartału na podstawie najświeższych dostępnych danych sumując obroty w danym kwartale. Wybrany rynek główny stanowi źródło kursów do wyceny składników w kolejnym kwartale.

Różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez Zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych

<i>Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)</i>	Wycena do celów wypłacalności	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Różnica
Obligacje państwowe	41 017	41 294	-277

Spółka na potrzeby sprawozdań finansowych wykazuje i wycenia aktywa finansowe zaklasyfikowane do kategorii utrzymywanych do terminu wymagalności według skorygowanej ceny nabycia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

D.1.5 Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania (S.02.01.02, C0010/R0180)

Wartość jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania oraz opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności

Wartość funduszy inwestycyjnych na dzień bilansowy wynosi 1 472 tys. złotych.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Na dzień bilansowy Spółka nie posiadała certyfikatów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania.

Posiadane jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych są wyceniane w wartości godziwej przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny. Wartość godziwa jest ustalana w oparciu o ostatnio ogłoszoną przez Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych wartość aktywów netto na jednostkę uczestnictwa.

Różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez Zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych

<i>Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)</i>	Wycena do celów wypłacalności	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Różnica
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	1 472	1 472	0

Wycena do celów wypłacalności ustalana jest analogicznie, jak w przypadku wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych.

D.1.6 Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych (S.02.01.02, C0010/R0200)

Wartość depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych oraz opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności

Wartość depozytów bankowych innych niż środki pieniężne na dzień bilansowy wynosiła 1 459 tys. złotych.

Do depozytów bankowych innych niż środki pieniężne Spółka zalicza depozyty i ekwiwalenty środków pieniężnych, które nie mogą być wykorzystywane do dokonywania płatności w dowolnym momencie i nie podlegają wymianie na walutę lub depozyty zbywalne (na żądanie) bez znacznych ograniczeń lub kar.

Depozyty bankowe inne niż środki pieniężne Spółka wycenia poprzez dyskontowanie przepływów pieniężnych przy wykorzystaniu bieżącej, na dzień wyceny, stopy oprocentowania depozytów możliwej do uzyskania na rynku.

Różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez Zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych

<i>Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)</i>	Wycena do celów wypłacalności	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Różnica
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	1 459	1 498	-40

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Lokaty terminowe w instytucjach kredytowych na potrzeby sprawozdań finansowych są wyceniane według skorygowanej ceny nabycia, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości. Dla celów wypłacalności do depozytów bankowych innych niż środki pieniężne Spółka nie zalicza lokat terminowych związanych z Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych, którego obowiązek tworzenia wynika z przepisów prawa.

D.1.7 Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych) (S.02.01.02, C0010/R0290)

Wartość kwot należnych z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych) oraz opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności

Kwota należna z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych) wynosi 2 675 tys. złotych. W przeważającej mierze jest to kwota wynikająca z udziału reasekuratora w rezerwach szkodowych.

Oszacowanie kwoty należnej z umów reasekuracji zostało obliczone jako różnica pomiędzy szacowaną wartością szkód na udziale reasekuratora a szacowaną wartością składek na udziale reasekuratora. Dodatkowo, do wyżej wyznaczonej wartości, dodano udział reasekuratora w rezerwach szkodowych, wyznaczony w oparciu o bieżący program reasekuracji.

Różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez Zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych

Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)	Wycena do celów wypłacalności	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Różnica
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie z wyłączeniem zdrowotnych	2 675	2 717	-42

W wyliczeniu ww. kwoty dla celów wypłacalności Spółka bazuje na odpowiednich analogicznych wartościach ustalonych dla celów sprawozdań finansowych z uwzględnieniem dyskonta odpowiedniego dla metod używanych dla celów wypłacalności.

D.1.8 Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (S.02.01.02, C0010/R0300)

Wartość kwot należnych z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie oraz opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności

Kwota należna z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie wynosi -189 tys. złotych.

Oszacowanie kwoty należnej z umów reasekuracji zostało obliczone jako różnica pomiędzy szacowaną wartością szkód na udziale reasekuratora a szacowaną wartością składek na udziale reasekuratora.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Dodatkowo, do wyżej wyznaczonej wartości, dodano udział reasekuratora w rezerwach szkodowych, wyznaczony w oparciu o bieżący program reasekuracji.

Różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez Zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych

Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)	Wycena do celów wypłacalności	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Różnica
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	-189	49	-238

W wyliczeniu ww. kwoty dla celów wypłacalności Spółka bazuje na współczynnikach udziału reasekuratora w szkodach i składkach, ustalanych na podstawie obowiązujących umów reasekuracyjnych.

D.1.9 Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych (S.02.01.02, C0010/R0360)

Wartość należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych oraz opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności

Wartość należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych na dzień bilansowy wynosi 2 676 tys. złotych.

Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych Spółka wykazuje w kwocie tylko tych należności, których termin płatności już minął. Natomiast przyszłe raty składek są uwzględniane przy wyznaczaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jako przepływy pieniężne - wpływy. Wartość należności podlega aktualizacji wyceny przy uwzględnieniu stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego.

Różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez Zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych

Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)	Wycena do celów wypłacalności	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Różnica
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	2 676	15 275	-12 599

Należności na potrzeby sprawozdania finansowego wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty (z uwzględnieniem odroczonej płatności), z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny i wykazuje w wartości netto (po pomniejszeniu o odpisy aktualizujące).

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

D.1.10 Należności z tytułu reasekuracji biernej (S.02.01.02, C0010/R0370)

Wartość należności z tytułu reasekuracji biernej oraz opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności

Wartość należności z tytułu reasekuracji biernej na dzień bilansowy wynosi 170 tys. złotych.

Należności z tytułu reasekuracji biernej Spółka wykazuje w kwocie tylko tych należności, których termin płatności już minął. Natomiast przyszłe należności są uwzględniane przy wyznaczaniu kwot należnych z umów reasekuracji. Wartość należności z tyt. reasekuracji biernej podlega aktualizacji wyceny przy uwzględnieniu stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego.

Różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez Zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych

Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)	Wycena do celów wypłacalności	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Różnica
Należności z tytułu reasekuracji biernej	170	170	0

Należności na potrzeby sprawozdania finansowego wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty (z uwzględnieniem odroczonej płatności), z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny i wykazuje w wartości netto (po pomniejszeniu o odpisy aktualizujące).

D.1.11 Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej) (S.02.01.02, C0010/R0380)

Wartość pozostałych należności (handlowych, innych niż z działalności ubezpieczeniowej) oraz opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności

Wartość pozostałych należności (handlowych, innych niż z działalności ubezpieczeniowej) na dzień bilansowy wynosi 95 tys. złotych.

Należności wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny i wykazuje w wartości netto (po pomniejszeniu o odpisy aktualizujące). Wartość należności podlega aktualizacji wyceny przy uwzględnieniu stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. W należnościach nie ujmuje się kwot dotyczących Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, które łącznie z innymi pozycjami aktywów są kompensowane z pozycją zobowiązań.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez Zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych

Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)	Wycena do celów wypłacalności	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Różnica
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	95	113	-18

Wartość bilansowa wykazywana dla celów wypłacalności różni się od wartości bilansowej wykazywanej na potrzeby sprawozdań finansowych o należności dotyczące Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

D.1.12 Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych (S.02.01.02, C0010/R0410)

Wartość środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych oraz opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności

Wartość środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych na dzień bilansowy wynosi 210 tys. złotych.

Do środków pieniężnych Spółka w szczególności zalicza środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych oraz inne inwestycje krótkoterminowe będące ekwiwalentami środków pieniężnych. Do środków pieniężnych Spółka nie zalicza środków pieniężnych związanych z Zakładowym Funduszem Świadczeń Socjalnych, którego obowiązek tworzenia wynika z przepisów prawa.

Spółka wycenia środki pieniężne z zastosowaniem alternatywnych metod wyceny.

Różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez Zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych

Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)	Wycena do celów wypłacalności	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Różnica
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	210	210	0

Wartość bilansowa wykazywana dla celów wypłacalności różni się nieistotnie od wartości bilansowej wykazywanej na potrzeby sprawozdań finansowych.

D.1.13 Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach) (S.02.01.02, C0010/R0420)

Wartość pozostałych aktywów (niewykazanych w innych pozycjach) oraz opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności

Wartość pozostałych aktywów (niewykazanych w innych pozycjach) na dzień bilansowy wynosi 319 tys. złotych. Pozycję tą stanowią czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów dokonywane są w odniesieniu do kosztów poniesionych w danym roku, a dotyczących przyszłych okresów sprawozdawczych. Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów następują stosownie do upływu czasu. Czas i sposób rozliczania jest uzasadniony charakterem rozliczanych kosztów, z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny.

Różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez Zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych

Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)	Wycena do celów wypłacalności	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Różnica
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	319	319	0

Wartość bilansowa wykazywana dla celów wypłacalności nie różni się od wartości bilansowej wykazywanej na potrzeby sprawozdań finansowych.

D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla istotnych linii biznesowych zaprezentowano poniżej.

D.2.1 Rezerwy do celów wypłacalności

Poniższe zestawienie przedstawia wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych wyznaczanych do celów wypłacalności w podziale na istotne linie biznesowe,

Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)	LoB 1	LoB 2	LoB 9
Najlepsze oszacowanie rezerw brutto	6 043	3 760	1 797
Margines ryzyka	243	242	192
Razem	6 286	4 002	1 989

Część składkowa najlepszego oszacowania została obliczona według następującej formuły:

$$BEL_t = UPR_t * (CLAIMS\ RATIO + COSTS\ RATIO + LAPSE_LOSS - UPR_COR_t) * (1 + \frac{i}{d})$$

gdzie,

BEL_t - wartość najlepszego oszacowania na moment t

UPR_t - rezerwa składek wykazywana na potrzeby sprawozdań finansowych w danej linii biznesowej (na moment t)

$CLAIMS\ RATIO$ - zakładany współczynnik szkodowości

$COSTS\ RATIO$ - zakładany współczynnik kosztów administracyjnych

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

$LAPSE_LOSS$ - zakładana korekta rezerwy składki na potrzeby sprawozdań finansowych o współczynnik rezygnacji

UPR_COR_t - korekta rezerwy składek o przyszłe składki wynikające z obecnie zawartych umów ubezpieczenia (na moment t)

i – stopa procentowa

$\frac{1}{d}$ – zakładany średni czas zapadalności rezerwy składek (wyrażony jako część roku)

Ostatecznie najlepsze oszacowanie jest sumą rezerw obliczonych w powyższy sposób oraz rezerw szkodowych wycenianych jako zdyskontowana wartość rezerw szkodowych wykazywanych na potrzeby sprawozdań finansowych.

Wartość marginesu ryzyka została wyznaczona zgodnie z art. 37 oraz 39 *Rozporządzenia delegowanego*. Margines ryzyka jest obliczany zgodnie z metodologią kosztu kapitału, zaczynając od obliczenia przebiegu czasowego ryzyk należących do poszczególnych modułów ryzyk wykorzystywanych do obliczeń przyszłych wymogów kapitałowych, przy założeniu, że portfel ubezpieczeń (w granicach umowy) nie przekracza jednego roku.

D.2.2 Poziom niepewności związanej z wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Każdorazowo przy obliczeniach dokonuje się oceny jakości danych do wyznaczenia najlepszego oszacowania oraz badania spójności danych wykorzystywanych do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych a tych wykorzystywanych do wyceny dla celów wypłacalności.

Głównym źródłem niepewności związanej z wyceną rezerw techniczno-ubezpieczeniowych są założenia dotyczące współczynnika szkodowości lub wartości oczekiwanej częstości wystąpienia szkód w poszczególnych segmentach ubezpieczeń, kosztów oraz rezygnacji z umów. Z tego powodu wartości te poddawane są regularnej weryfikacji, tak aby zminimalizować niepewność związaną z wyceną. Dodatkowym źródłem niepewności jest oszacowanie rezerw szkodowych. Z tego powodu regularnie przeprowadzane są badania adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Spółka nie stosuje korekty z tytułu zmienności (o której mowa w art. 229 *Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej*), przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka (o której mowa w art. 496 *Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej*) oraz przejściowego odliczenia (o którym mowa w art. 497 *Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej*).

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

D.2.3 Porównanie rezerw obliczanych na potrzeby sprawozdań finansowych oraz rezerw obliczanych na potrzeby wypłacalności

Poniższe zestawienie przedstawia podsumowanie różnic pomiędzy wyceną na potrzeby sprawozdań finansowych a wyceną do celów wypłacalności.

Wyszczególnienie	Wycena do celów wypłacalności	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych
Rezerwa składek/składki	Rezerwa wynikająca z zawartych umów ubezpieczenia obliczana jest w oparciu o prognozowane przepływy finansowe. Dokonuje się prognozy przyszłych składek, kosztów przy uwzględnieniu zakładanego współczynnika rezygnacji oraz prawdopodobieństwa zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego. Przy wycenie rezerw założenia przyjmowane są zgodnie z zasadą w wartości odzwierciedlającej wartość oczekiwaną – najlepsze oszacowanie. Przy wycenie rezerw uwzględniana jest wartość pieniądza w czasie, zgodnie z krzywą dochodowości publikowaną przez Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych. Jeśli rezerwa składek daje wartość ujemną, wartość ta jest raportowana jako ujemna. Do wyliczanych rezerw dodaje się także margines ryzyka.	Rezerwa składek jest ustalana z wykorzystywaniem metody <i>pro rata temporis</i> , z wyjątkiem sytuacji gdzie rozkład ryzyka w czasie jest nierównomierny, wtedy rezerwa składek jest ustalana zgodnie z rozkładem ryzyka w czasie. Rezerwy obliczane są przy uwzględnieniu wartości składek należnych za cały okres ubezpieczenia. Współczynnik rezygnacji nie jest uwzględniany. Wartość pieniądza w czasie nie jest modelowana. Przy wycenie rezerw założenia przyjmowane są zgodnie z zasadą ostrożności.
Rezerwa szkodowa	W celu oszacowania rezerwy IBNR oraz RBNP wykorzystuje się dwa odrębne algorytmy. W przypadku rezerwy RBNP wykorzystywana jest metoda indywidualna, która zapewnia dokładne, zgodne z najlepszą wiedzą i doświadczeniem, oszacowanie rezerwy na szkody zgłoszone, ale niewypłacone. Dla rezerwy IBNR wykorzystywana jest metoda aktuarialna, tak aby właściwie odzwierciedlić w wysokości tej rezerwy wartość szkód zaszłych, ale niezgłoszonych. Ustalając wartość rezerw uwzględnia się także koszty likwidacji szkód. Ponadto przy wycenie rezerw uwzględniana jest wartość pieniądza w czasie, zgodnie z krzywą dochodowości publikowaną przez Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych.	W celu oszacowania rezerwy IBNR oraz RBNP wykorzystuje się dwa odrębne algorytmy. W przypadku rezerwy RBNP wykorzystywana jest metoda indywidualna, która zapewnia dokładne, zgodne z najlepszą wiedzą i doświadczeniem, oszacowanie rezerwy na szkody zgłoszone, ale niewypłacone. Dla rezerwy IBNR wykorzystywana jest metoda aktuarialna, tak aby właściwie odzwierciedlić w wysokości tej rezerwy wartość szkód zaszłych, ale niezgłoszonych. Ustalając wartość rezerw uwzględnia się także koszty likwidacji szkód. W wycenie rezerw szkodowych nie uwzględnia się wartości dyskonta.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Poniższe zestawienie przedstawia porównanie rezerw obliczanych na potrzeby sprawozdań finansowych oraz rezerw obliczanych na potrzeby wypłacalności.

<i>Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)</i>	Wycena do celów wypłacalności	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Różnica
Rezerwa składek/składki	5 693	19 194	
Rezerwa szkodowa	11 595	11 652	
Margines ryzyka	773		
Ogółem	18 060	30 846	-12 786

Różnica pomiędzy wyceną do celów wypłacalności a wyceną na potrzeby sprawozdań finansowych spowodowana jest:

- głównym źródłem różnicy pomiędzy wartością rezerw dla celów wypłacalności a rezerw dla celów sprawozdań finansowych jest fakt, że przyszłe składki z tytułu zawartych umów ubezpieczenia pomniejszają rezerwy dla celów wypłacalności, podczas gdy rezerwy składek dla celów sprawozdań finansowych bazują na wartości składek za cały okres ubezpieczenia, niezależnie od tego czy składki te zostały opłacone, czy termin ich płatności przypada w przyszłości, jest to kwota 12.599 tys. złotych, pochodząca głównie z ubezpieczeń pokrycia kosztów świadczeń medycznych (LoB 1),
- wykorzystaniem ostrożnościowego podejścia przy wycenie rezerw wykazywanych na potrzeby sprawozdań finansowych, podczas gdy przy wycenie rezerw do celów wypłacalności wykorzystywane są założenia odzwierciedlające wartość ryzyka na jakie narażona jest Spółka (najlepsze oszacowanie).

D.2.4 Kwoty należne z umów reasekuracji

Kwoty należne z umów reasekuracji oraz metodologia ich wyznaczania została przedstawiona w punktach D.1.8 oraz D.1.9.

D.3 Inne zobowiązania

D.3.1 Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) (S.02.01.02, C0010/R0750)

Wartość pozostałych rezerw oraz opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności

Wartość pozostałych rezerw (innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) na dzień bilansowy wynosi 584 tys. złotych.

Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) są to zobowiązania, których termin lub kwota są niepewne.

Pozostałe rezerwy wycenia się w oczekiwanej i uzasadnionej oraz wiarygodnie oszacowanej wartości.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Pozostałe rezerwy tworzone są na:

- pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować, a w szczególności na straty z transakcji gospodarczych w toku, w tym z tytułu udzielonych gwarancji pozaubezpieczeniowych, poręczeń, operacji kredytowych, skutków toczącego się postępowania sądowego,
- przyszłe zobowiązania spowodowane restrukturyzacją, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów jednostka jest zobowiązana do jej przeprowadzenia lub zawarto w tej sprawie wiążące umowy, a plany restrukturyzacji pozwalają w sposób wiarygodny oszacować wartość tych przyszłych zobowiązań.

Różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych

<i>Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)</i>	Wycena do celów wypłacalności	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Różnica
Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)	584	584	0

Wartość bilansowa wykazywana dla celów wypłacalności nie różni się od wartości bilansowej wykazywanej na potrzeby sprawozdań finansowych.

D.3.2 Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (S.02.01.02, C0010/R0780)

Wartość rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności

W związku z przejściowymi różnicami między wartością wycenioną zgodnie z zasadami *Wypłacalność II*, a wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, tworzona jest rezerwa i ustalane są aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwa i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wykazywane są w bilansie w wysokości skompensowanej zgodnie z *Wytycznymi w sprawie ujmowania oraz wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe*, wobec czego na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość skompensowana wykazana w bilansie w pozycji *Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego* wyniosła 0 złotych.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Wysokość rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.

Odzyskiwalność aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Spółka przypisuje dodatnią wartość aktywom z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyłącznie wówczas, gdy jest prawdopodobne, że będzie dostępny przyszły dochód do opodatkowania, od którego można odpisać składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, biorąc pod uwagę wymogi przepisów ustawowych i wykonawczych w zakresie ograniczeń czasowych dotyczących przeniesienia na kolejny okres nierozliczonych strat podatkowych lub przeniesienia na kolejny okres niewykorzystanych ulg podatkowych lub gdy istnieją wystarczające dodatnie różnice przejściowe, które mają się odwrócić w tym samym okresie co oczekiwane ujemne różnice przejściowe.

Różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez Zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych

Przy kalkulacji podatku odroczonego na potrzeby sprawozdań finansowych różnica pomiędzy stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego wpływa na wynik finansowy, przy czym rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące operacji rozliczanych z kapitałem własnym, odnoszone są również na kapitał własny.

Rezerwa i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na potrzeby sprawozdań finansowych wykazywane są w bilansie również w wysokości skompensowanej. Wartość wykazana na dzień bilansowy na potrzeby sprawozdań finansowych w pozycji *Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego* wyniosła 0 złotych.

D.3.3 Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych (S.02.01.02, C0010/R0820)

Wartość zobowiązań z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych oraz opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności

Wartość zobowiązań z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych na dzień bilansowy wynosi 941 tys. złotych.

Zobowiązania są wykazywane w kwocie wymagającej zapłaty. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych Spółka wykazuje w kwocie tylko tych zobowiązań, które nie zostały uwzględnione w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych.

Różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez Zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych

<i>Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)</i>	Wycena do celów wypłacalności	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Różnica
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	941	1 907	-966

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Wartość bilansowa wykazywana dla celów wypłacalności różni się od wartości bilansowej wykazywanej na potrzeby sprawozdań finansowych o wartość prowizji związanych z przyszłymi ratami składek, które w przypadku wyceny dla celów wypłacalności są uwzględniane przy wyznaczaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jako przepływy pieniężne - wypływy.

D.3.4 Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej (S.02.01.02, C0010/R0830)

Wartość zobowiązań z tytułu reasekuracji biernej oraz opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności

Wartość zobowiązań z tytułu reasekuracji biernej na dzień bilansowy wynosi 27 tys. złotych.

Zobowiązania są wykazywane w kwocie wymagającej zapłaty. Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej Spółka wykazuje w kwocie zobowiązań związanych z działalnością reasekuracyjną (z wyjątkiem depozytów reasekuracyjnych) i niestanowiących kwot należnych z umów reasekuracji (udziału reasekuratora w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych).

Różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez Zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych

Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)	Wycena do celów wypłacalności	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Różnica
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	27	27	0

Wartość bilansowa wykazywana dla celów wypłacalności nie różni się od wartości bilansowej wykazywanej na potrzeby sprawozdań finansowych.

D.3.5 Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) (S.02.01.02, C0010/R0840)

Wartość pozostałych zobowiązań (handlowych, innych niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) oraz opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności

Wartość pozostałych zobowiązań na dzień bilansowy wynosi 3 846 tys. złotych.

Wartość pozostałych zobowiązań stanowią zobowiązania pozaubezpieczeniowe wynikające z prowadzonej działalności oraz bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów.

Pozostałe zobowiązania są wykazywane w kwocie wymagającej zapłaty.

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów wykazywane są w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy, wynikających w szczególności ze świadczeń wykonanych na rzecz Spółki przez kontrahentów, gdy kwotę zobowiązania można oszacować w sposób wiarygodny.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez Zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych

Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)	Wycena do celów wypłacalności	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Różnica
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	3 846	3 904	-58

Wartość bilansowa wykazywana dla celów wypłacalności różni się od wartości bilansowej wykazywanej na potrzeby sprawozdań finansowych o wartość Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, którego obowiązek tworzenia wynika z przepisów prawa.

D.3.6 Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach) (S.02.01.02, C0010/R0880)

Wartość pozostałych zobowiązań (niewykazanych w innych pozycjach) oraz opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie do celów wypłacalności

Wartość pozostałych zobowiązań (niewykazanych w innych pozycjach) na dzień bilansowy wynosi 506 tys. złotych.

Wartość pozostałych zobowiązań stanowią rozliczenia międzyokresowe przychodów.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów niezwiązane z działalnością ubezpieczeniową ani reasekuracyjną dokonywane są z zachowaniem zasady ostrożnej wyceny i obejmują w szczególności równowartość otrzymanych lub należnych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następnych okresach sprawozdawczych.

Różnice pomiędzy podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi przez Zakład przy wycenie do celów wypłacalności a podstawami, metodami i głównymi założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych

Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)	Wycena do celów wypłacalności	Wycena na potrzeby sprawozdań finansowych	Różnica
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	506	507	-1

Wartość bilansowa wykazywana dla celów wypłacalności różni się od wartości bilansowej wykazywanej na potrzeby sprawozdań finansowych o wartość przyszłych prowizji reasekuracyjnych, które w przypadku wyceny dla celów wypłacalności są uwzględniane przy wyznaczaniu kwot należnych z umów reasekuracji.

D.4 Alternatywne metody wyceny

Spółka stosuje alternatywne metody wyceny zgodnie z informacjami wskazanymi powyżej w punktach D.1 i D.3.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

D.5 Wszelkie inne informacje

Obszary wyceny aktywów oraz innych zobowiązań dla celów wypłacalności, jak i na potrzeby sprawozdań finansowych, omawiane w punktach D.1 i D.3, objęte są procesami i procedurami zarządzania ryzykiem opisanymi w art. 260 *Rozporządzenia delegowanego*.

Szczegółowe omówienie sposobów zarządzania poszczególnymi obszarami ryzyka, a także informacji o profilu ryzyka przedstawia punkt B oraz C niniejszego sprawozdania.

E. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem w SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. jest posiadanie takiej wysokości środków własnych, która zapewnia realizację zobowiązań Spółki, w tym przede wszystkim zobowiązań w stosunku do ubezpieczonych z uwagi na udzielaną ochronę ubezpieczeniową.

Wiodącym celem zarządzania kapitałem jest posiadanie przez Spółkę dopuszczonych środków własnych na pokrycie wymogów kapitałowych zgodnie z *Ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej* tzn. środków na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego (MCR) oraz kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR).

Głównym dokumentem dotyczącym zarządzania kapitałem w Spółce jest *Polityka zarządzania kapitałem*. Polityka zawiera opis zadań i obowiązków podejmowanych w ramach procesu zarządzania kapitałem oraz zasady zarządzania kapitałem.

SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. posiada *średnioterminowy plan zarządzania kapitałem*, obejmujący 3-letnią perspektywę. Plan opracowywany jest zarówno dla wyliczeń wymogu wypłacalności według formuły standardowej, jak i wyników oceny własnej ryzyka i wypłacalności przez Zakład.

W 2016 roku nie wystąpiły istotne zmiany w zarządzaniu kapitałem własnym Spółki.

E.1 Środki własne

Spółka regularnie monitoruje wielkość środków własnych oraz kontroluje, czy posiada dopuszczone środki własne na pokrycie wymogów kapitałowych zgodnie z ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej tzn. środki na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego (MCR) oraz kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR).

Proces ustalania dopuszczonych środków własnych obejmuje określenie (ustalenie) środków własnych, klasyfikację środków własnych oraz ich dopuszczalność (kwalifikowalność).

Spółka ustaliła kryteria jakości i struktury środków własnych w oparciu o obowiązujące regulacje prawne oraz wewnętrzne wymogi systemu zarządzania kapitałem.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

E.1.1 Zasady zarządzania środkami własnymi

Główne zasady zarządzania kapitałem w Spółce:

- zarządzanie kapitałem bazuje na strategii biznesowej oraz strategii ryzyka Spółki,
- do ustalenia wewnętrznych limitów wypłacalności wykorzystywana jest tzw. *koncepcja zdolności do ponoszenia ryzyka* przez Spółkę; koncepcja wykorzystywana jest do ustalenia apetytu na ryzyko,
- bieżący monitoring wysokości środków własnych,
- monitoring jakości i struktury środków własnych,
- opracowywanie planów kapitałowych,
- przeprowadzanie projekcji dopuszczonych środków własnych,
- określanie oraz regularny monitoring miar służących zwiększeniu wielkości środków własnych.

E.1.2 Informacja dotycząca struktury, wysokości i jakości środków własnych

Poniższe zestawienie przedstawia strukturę, wysokość i jakość środków własnych na dzień 31.12.2016 roku.

Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)	Ogółem	Kategoria 1	Kategoria 2	Kategoria 3
Środki własne dopuszczone na pokrycie SCR	27 218	27 218	0	0
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	42 890	42 890	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	161 184	161 184	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	-176 856	-176 856	0	0
Zobowiązania podporządkowane	0	0	0	0
Środki własne dopuszczone na pokrycie MCR	27 218	27 218	0	0

E.1.3 Różnice pomiędzy kapitałem własnym wykazywanym w sprawozdaniu finansowym a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną dla celów wypłacalności

Poniżej zostały przedstawione główne różnice pomiędzy kapitałem wykazywanym w sprawozdaniu finansowym a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną dla celów wypłacalności:

- dla celów wypłacalności Spółka wycenia rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe przy użyciu krzywej dochodowości publikowanej przez Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych, natomiast wycena zobowiązań na potrzeby sprawozdań finansowych odbywa się bez uwzględnienia wartości kapitału w czasie (z uwzględnieniem wyjątków przewidzianych w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji),
- wycena rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności uwzględnia wskaźnik rezygnacji, podczas gdy przy wycenie rezerw na potrzeby sprawozdań finansowych rezygnacje nie są uwzględniane,

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

- na potrzeby sprawozdań finansowych koszty akwizycji dotyczące przyszłych okresów powiększają kapitały własne i są prezentowane w aktywach bilansu; dla celów wypłacalności:
 - poniesione koszty akwizycji, dotyczące okresów przyszłych, pomniejszają nadwyżkę aktywów nad zobowiązaniami,
 - nieponiesione koszty akwizycji, dotyczące okresów przyszłych, uwzględnione są w najlepszym oszacowaniu rezerw,
- różnice w wycenie pozostałych aktywów oraz zobowiązań dla celów wypłacalności oraz na potrzeby sprawozdań finansowych zostały zaprezentowane w punkcie D.1 oraz D.3 niniejszego raportu.

Poniższe zestawienie przedstawia porównanie pomiędzy kapitałem własnym wykazanym w sprawozdaniu finansowym a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną dla celów wypłacalności.

Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)	Ogółem
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami obliczona dla celów wypłacalności	27 218
Kapitał własny wykazany w sprawozdaniu finansowym	30 693
Różnica	3 475

E.1.4 Podsumowanie uzupełniających środków własnych

Spółka nie wykazuje uzupełniających środków własnych.

E.1.5 Podsumowanie pozycji odliczonych od środków własnych

Spółka nie posiada pozycji odliczonych od środków własnych.

E.1.6 Wyjaśnienie rezerwy uzgodnieniowej

Wartość rezerwy uzgodnieniowej wynosi -176 856 tys. złotych. Rezerwa uzgodnieniowa jest równa nadwyżce aktywów nad pasywami w bilansie sporządzanym dla celów wypłacalności pomniejszonej o następujące elementy:

- kwotę wartości własnych akcji posiadanych przez zakład ubezpieczeń i zakład reasekuracji,
- przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia,
- pozycje podstawowych środków własnych wymienione w art. 69,72 oraz art. 76 *Rozporządzenia delegowanego*,
- pozycje podstawowych środków własnych niewymienione w art. 69,72 oraz art. 76 zatwierdzone przez organ nadzoru zgodnie z art. 79 *Rozporządzenia delegowanego* Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku,
- wydzielone pozycje środków własnych, które spełniają jeden z następujących wymogów:
 - wykraczają poza hipotetyczny kapitałowy wymóg wypłacalności w przypadku portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych wyznaczonych zgodnie z art. 81 ust. 176 *Rozporządzenia delegowanego*,
 - zostały wyłączone na podstawie art. 81 ust. 2 *Rozporządzenia delegowanego*,

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

- kwoty udziałów kapitałowych w posiadaniu instytucji kredytowych i finansowych pomniejszone zgodnie z art. 68 *Rozporządzenia delegowanego* w zakresie, w jakim nie zostały objęte w powyższych podpunktach.

E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

E.2.1 Kapitałowy wymóg wypłacalności

Kapitałowy wymóg wypłacalności, wyliczony zgodnie z Formułą Standardową, wynosi 14 022 tys. złotych. Poniższe zestawienie przedstawia kapitałowy wymóg wypłacalności w rozbiciu na moduły ryzyka.

<i>Wartość na dzień 31.12.2016 (w tys. złotych)</i>	Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto
Ryzyko rynkowe	2 235
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	543
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	0
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	9 567
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	6 210
Dywersyfikacja	-5 923
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	0
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	12 634
Ryzyko operacyjne	1 388
Zdolność rezerw techniczno- ubezpieczeniowych do pokrywania strat	0
Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	0
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	14 022
Ustanowione wymogi kapitałowe	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	14 022

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Spółka nie stosuje uproszczeń wymienionych w *Rozporządzeniu delegowanym* w rozdziale V, podsekcji 6 „Proporcjonalność i uproszczenia”.

E.2.2 Minimalny wymóg kapitałowy

Minimalny wymóg kapitałowy na dzień 31.12.2016 roku wynosi 16 009 tys. złotych.

E.2.3 Informacja na temat uproszczeń stosowanych w wyliczeniach

Spółka przeprowadza wycenę do celów wypłacalności zgodnie z *Rozporządzeniem delegowanym*. Ogólną zasadą jest, że w odosobnionych przypadkach, gdy dokładna wycena dla celów wypłacalności jest niemożliwa lub znacznie utrudniona oraz oszacowanie wskazuje na niski poziom istotności aproksymowanych wielkości, dopuszcza się stosowanie uproszczeń polegających na:

- nieuwzględnieniu wszystkich składowych wyliczeń wskazanych w *Rozporządzeniu delegowanym*,
- zastąpieniu niektórych zmiennych wskazanych w *Rozporządzeniu delegowanym* innymi wielkościami, które oddają charakter mierzonego ryzyka,
- drobnej modyfikacji formuły wskazanej w *Rozporządzeniu delegowanym*,
- przyjmowaniu dodatkowych założeń dotyczących rozwoju modelowanego zjawiska.

Dodatkowo, w przypadku gdy stosowane są uproszczenia, każdorazowo zostaje przeprowadzona analiza, czy zastosowana metoda prowadzi do zawyżenia czy zaniżenia wyniku. Dopuszcza się jedynie stosowanie uproszczeń zwiększających wymogi wypłacalności Spółki.

Przy wyliczaniu kapitałowego wymogu wypłacalności na dzień 31 grudnia 2016 roku SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. nie stosowała uproszczeń wymienionych w rozdziale V w podsekcji 6 *Rozporządzenia delegowanego*.

E.2.4 Oświadczenia o parametrach specyficznych dla Zakładu i narzutach kapitałowych

Spółka nie stosuje parametrów specyficznych dla zakładu oraz nie składała wniosku do organu nadzoru o wydania pozwolenia na stosowanie parametrów specyficznych.

Na Spółkę nie został nałożony narzut kapitałowy.

E.2.5 Informacje dotyczące danych wejściowych wykorzystywanych przez Zakład do obliczenia minimalnego wymogu kapitałowego

Minimalny wymóg kapitałowy został obliczony zgodnie art. 247-253 *Rozporządzenia delegowanego* i wynosi 16 009 tys. złotych.

Minimalny wymóg kapitałowy został obliczony jako większa z poniższych wartości :

- łączny minimalny wymóg kapitałowy,
- nieprzekraczalny dolny próg.

W SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. wyższą z wyżej wymienionych wartości jest nieprzekraczalny dolny próg, który wynosi 16 009 tys. złotych.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

E.2.6 Istotne zmiany kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu kapitałowego w okresie sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły istotne zmiany kapitałowego wymogu wypłacalności.

Minimalny wymóg kapitałowy, w przypadku gdy Spółka nie obserwuje istotnych odchyłeń kursowych euro do złotego, wyznaczany jest w oparciu o stały kurs walutowy w celu zachowania porównywalności.

E.3 Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

SIGNAL IDUNA Polska TU S.A. nie stosuje podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.4 Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Nie dotyczy ze względu na brak stosowania modelu wewnętrznego.

E.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

Nie dotyczy ze względu na fakt, iż Spółka posiada dopuszczone środki własne w wysokości wyższej niż minimalny wymóg kapitałowy oraz wyższej niż kapitałowy wymóg wypłacalności.

E.6 Wszelkie inne informacje

Nieznane są inne istotne informacje wymagające ujawnienia.

Prezes Zarządu – Jürgen Reimann

Wiceprezes Zarządu – Agnieszka Kielbasińska

Aktuariusz – Sławomir Sadowski
nr licencji 51

Odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg
rachunkowych – Agnieszka Wysokińska

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Załączniki

S.02.01.02

Pozycje bilansowe

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Aktywa		C0010
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	0
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	1 202
Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	44 024
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0
Udziały w zakładach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	77
Akcje i udziały	R0100	0
Akcje i udziały – notowane	R0110	0
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0
Obligacje	R0130	41 017
Obligacje państwowe	R0140	41 017
Obligacje korporacyjne	R0150	0
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	1 472
Instrumenty pochodne	R0190	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	1 459
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	0
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń:	R0270	2 486
Innych niż ubezpieczenia na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	2 486
Innych niż ubezpieczenia na życie z wyłączeniem zdrowotnych	R0290	2 675
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	-189
Na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	0
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0
Na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	0
Ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	2 676
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	170
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	95
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	210
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	319
Aktywa ogółem	R0500	51 182

Ciąg dalszy na następnej stronie.

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku
(kwoty w tysiącach złotych)

Ciąg dalszy z poprzedniej strony.

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Zobowiązania		C0010
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	18 060
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	7 772
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	7 484
Margines ryzyka	R0550	288
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	10 288
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	9 803
Margines ryzyka	R0590	485
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0
Margines ryzyka	R0640	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	0
Margines ryzyka	R0680	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	0
Margines ryzyka	R0720	0
Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	584
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	0
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	0
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	941
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	27
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	3 846
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0
Zobowiązania podporządkowane niewłączone do BOF	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane włączone do BOF	R0870	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	506
Zobowiązania ogółem	R0900	23 964
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	27 218

Warszawa, dnia 17 marca 2017 roku

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone na dzień 31.12.2016 roku
(kwoty w tys. złotych)

S.05.01.02

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych (1/2)

Linie biznesowe dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna)										Linie biznesowe dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna)			Linie biznesowe dla przejętej reasekuracji nieproporcjonalnej				Ogółem
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Zdrowie	Ofiara (wypadku)	Ubezpieczenie morskie, lotnicze i transportowe	Nieruchomości		
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200	
Składki przypisane																	
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	29 141	13 783	0	0	0	785	1 091	4 130	0	0	-6	0	0	0	48 923	
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0120																
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0130																
Udział zakładów reasekuracji	R0140	76	85	0	0	0	5	0	10	0	0	0	0	0	0	175	
Netto	R0200	29 065	13 698	0	0	0	780	1 091	4 120	0	0	-6	0	0	0	48 748	
Składki zarobione																	
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	26 822	13 328	0	0	0	840	1 130	4 014	0	1	154	0	0	0	46 289	
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0220																
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0230																
Udział zakładów reasekuracji	R0240	66	84	0	0	0	16	0	9	0	0	0	0	0	0	175	
Netto	R0300	26 756	13 244	0	0	0	824	1 130	4 005	0	1	154	0	0	0	46 113	
Odszkodowania i świadczenia																	
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	18 110	4 028	0	21	0	-25	7	-506	0	-1	-2	0	0	0	21 630	
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0320																
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0330																
Udział zakładów reasekuracji	R0340	-16	-10	0	-2	0	-69	-9	-205	0	0	-1	0	0	0	-312	
Netto	R0400	18 125	4 038	0	23	0	0	44	16	-301	0	-1	0	0	0	21 942	
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																	
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0420																
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0430																
Udział zakładów reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Koszty poniesione	R0550	13 900	8 275	0	7	0	454	931	1 884	0	2	83	0	0	0	25 537	
Pozostałe koszty	R1200															371	
Koszty ogółem	R1300															25 908	

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone na dzień 31.12.2016 roku
(kwoty w tys. złotych)

S.05.01.02

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych (2/2)

		Linie biznesowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie						Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
		Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
Składki przypisane										
Brutto	R1410									
Udział zakładów reasekuracji	R1420									
Netto	R1500									
Składki zarobione										
Brutto	R1510									
Udział zakładów reasekuracji	R1520									
Netto	R1600									
Odszkodowania i świadczenia										
Brutto	R1610									
Udział zakładów reasekuracji	R1620									
Netto	R1700									
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubebezpieczeniowych										
Brutto	R1710									
Udział zakładów reasekuracji	R1720									
Netto	R1800									
Koszty poniesione	R1900									
Pozostałe koszty	R2500									
Koszty ogółem	R2600									

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone na dzień 31.12.2016 roku
(kwoty w tys. złotych)

S.05.02.01

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg kraju (1/2)

		Kraj siedziby	Najważniejszych pięć krajów i kraj siedziby
		C0010	C0070
R0010	PL		
		C0080	C0140
Składki przypisane			
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	48 923	48 923
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0120	0	0
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0130	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0140	175	175
Netto	R0200	48 748	48 748
Składki zarobione			
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	46 289	46 289
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0220	0	0
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0230	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0240	175	175
Netto	R0300	46 113	46 113
Odszkodowania i świadczenia			
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	21 630	21 630
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0320	0	0
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0330	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0340	-312	-312
Netto	R0400	21 942	21 942
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych			
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0
Brutto – Przyjęta reasekuracja proporcjonalna	R0420	0	0
Brutto – Przyjęta reasekuracja nieproporcjonalna	R0430	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R0440	0	0
Netto	R0500	0	0
Koszty poniesione	R0550	25 537	25 537
Pozostałe koszty	R1200	371	371
Koszty ogółem	R1300	25 908	25 908

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone na dzień 31.12.2016 roku
(kwoty w tys. złotych)

S.05.02.01

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg kraju (2/2)

		Kraj siedziby	Najważniejszych pięć krajów (wg kwoty składek przypisanych brutto) – Zobowiązania związane z ubezpieczeniami na życie					Najważniejszych pięć krajów i kraj siedziby
		C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
	R1400							
		C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280
Składki przypisane								
Brutto	R1410							
Udział zakładów reasekuracji	R1420							
Netto	R1500							
Składki zarobione								
Brutto	R1510							
Udział zakładów reasekuracji	R1520							
Netto	R1600							
Odszkodowania i świadczenia								
Brutto	R1610							
Udział zakładów reasekuracji	R1620							
Netto	R1700							
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych								
Brutto	R1710							
Udział zakładów reasekuracji	R1720							
Netto	R1800							
Koszty poniesione	R1900							
Pozostałe koszty	R2500							
Koszty ogółem	R2600							

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone na dzień 31.12.2016 roku
(kwoty w tys. złotych)

S.12.01.02

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie (Nie dotyczy)

S.17.01.02

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna						Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa i przyjęta reasekuracja proporcjonalna		Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia odpowiedzialności i cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	
		C0020	C0030	C0050	C0080	C0090	C0100	C0120	C0130	C0180
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0050	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka										
Najlepsze oszacowanie										
Rezerwy składek										
Brutto	R0060	2 046	1 807	0	25	74	1 577	0	165	5 693
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	-93	-123	0	-10	0	-8	0	0	-234
Najlepsze oszacowanie netto dla rezerw składek netto	R0150	2 139	1 930	0	34	74	1 585	0	165	5 927
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia										
Brutto	R0160	3 997	1 954	1 802	665	2 943	220	1	12	11 595
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	12	15	660	304	1 625	105	0	0	2 720
Najlepsze oszacowanie netto dla rezerw na odszkodowania i świadczenia	R0250	3 986	1 938	1 142	361	1 318	115	1	12	8 875
Najlepsze oszacowanie brutto ogółem	R0260	6 043	3 760	1 802	690	3 017	1 797	1	177	17 287
Najlepsze oszacowanie netto	R0270	6 124	3 868	1 142	396	1 392	1 701	1	177	14 801
Margines ryzyka	R0280	243	242	14	24	52	192	0	6	773
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0290	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0300	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0310	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – Ogółem										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – Ogółem	R0320	6 286	4 002	1 816	714	3 069	1 989	1	183	18 060
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	-81	-108	660	294	1 625	96	0	0	2 486
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	6 367	4 110	1 157	420	1 444	1 892	1	183	15 574

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone na dzień 31.12.2016 roku
(kwoty w tys. złotych)

S.19.01.21

Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych
Ogółem zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej innej niż ubezpieczenia na życie

Rok szkody / rok zawarcia umowy	Z0010	2010
---------------------------------	-------	------

Wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto (na zasadzie niekumulatywnej)
(wartość bezwzględna)

		Rok zmiany										
	Rok	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110
Wcześniejsze lata	R0100	0	0	0	0	24	17	310	114	33	33	33
N-9	R0160	0	0	0	318	77	34	0	0	0	-145	
N-8	R0170	0	0	2 199	432	235	-716	0	25	0		
N-7	R0180	0	8 778	372	106	52	3	50	57			
N-6	R0190	30 153	7 760	2 367	-226	21	1	-450				
N-5	R0200	23 784	7 045	680	168	51	24					
N-4	R0210	18 839	6 244	1 180	75	39						
N-3	R0220	18 334	5 546	262	96							
N-2	R0230	15 968	3 498	149								
N-1	R0240	16 848	4 417									
N	R0250	18 356										

Ogółem

		W bieżącym roku	Suma lat (skumulowana)
		C0170	C0180
R0100		33	591
R0160		-145	283
R0170		0	2 175
R0180		57	9 419
R0190		-450	39 627
R0200		24	31 752
R0210		39	26 376
R0220		96	24 238
R0230		149	19 614
R0240		4 417	21 266
R0250		18 356	18 356
R0260		22 575	193 696

Niezdyskontowane najlepsze oszacowanie dla rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto
(wartość bezwzględna)

		Rok zmiany										
	Rok	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300
Wcześniejsze lata	R0100											
N-9	R0160											
N-8	R0170											
N-7	R0180											
N-6	R0190								22			
N-5	R0200						169					
N-4	R0210					0						
N-3	R0220				196							
N-2	R0230			142								
N-1	R0240		3 788									
N	R0250	7 335										

Ogółem

		Koniec roku (dane zdyskontowane)
		C0360
R0100		0
R0160		0
R0170		0
R0180		22
R0190		0
R0200		168
R0210		0
R0220		195
R0230		141
R0240		3 769
R0250		7 299
R0260		11 595

S.22.01.21

Wpływ środków w zakresie gwarancji długoterminowych i środków przejściowych

		Kwota wraz ze środkami w zakresie gwarancji długoterminowych i środkami przejściowymi
		C0010
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	R0010	18 060
Podstawowe środki własne	R0020	27 218
Dopuszczone środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności	R0050	27 218
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0090	14 022
Dopuszczone środki własne na pokrycie minimalnego wymogu wypłacalności	R0100	27 218
Minimalny wymóg kapitałowy	R0110	16 009

S.23.01.01

Środki własne

		Ogółem	Tier 1 – nieograniczone	Tier 1 – ograniczone	Tier 2	Tier 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	42 890	42 890		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	161 184	161 184		0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0		0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0			
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	-176 856	-176 856			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	0		0	0	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0				
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0	0
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	0				
Odliczenia						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych – ogółem	R0230	0	0	0	0	
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	27 218	27 218	0	0	0
Uzupełniające środki własne						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0			0	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0			0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0			0	0
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0			0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0			0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0			0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0			0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0			0	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0			0	0
Dostępne i dopuszczone środki własne						
Kwota dostępnych środków własnych ogółem na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	27 218	27 218	0	0	0
Kwota dostępnych środków własnych ogółem na pokrycie MCR	R0510	27 218	27 218	0	0	
Kwota dopuszczonych środków własnych ogółem na pokrycie SCR	R0540	27 218	27 218	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych ogółem na pokrycie MCR	R0550	27 218	27 218	0	0	
SCR	R0580	14 022				
MCR	R0600	16 009				
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	194,11%				
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	170,02%				

		C0060
Rezerwa uzgodnieniowa		
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	27 218
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	0
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	204 074
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	-176 856
Oczekiwane zyski		
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	0
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	0
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Ogółem	R0790	0

SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej
sporządzone na dzień 31.12.2016 roku
(kwoty w tys. złotych)

S.25.01.21

Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową

		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia
		C0110	C0090	C0100
Ryzyko rynkowe	R0010	2 235		
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	543		
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie	R0030	0		
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	9 567		
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	6 210		
Dywersyfikacja	R0060	-5 923		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0		
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	12 634		

Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności		C0100
Ryzyko operacyjne	R0130	1 388
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonej podatku dochodowego do pokrywania strat	R0150	0
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	14 022
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	14 022
Inne informacje na temat SCR		
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

S.28.01.01

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

MCR _u Wynik		R0010	C0010		
				Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)
				C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020		6 124	26 885	
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030		3 868	13 698	
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040		0	0	
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i	R0050		1 142	0	
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060		0	0	
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070		0	0	
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna	R0080		396	780	
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090		1 392	1 091	
Ubezpieczenia i reasekuracja proporcjonalna kredytów i poręczeń	R0100		1 701	4 120	
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110		0	0	
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120		1	0	
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130		177	0	
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140		0	0	
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150		0	0	
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160		0	0	
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170		0	0	

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie

MCR _u Wynik		R0200	C0040		
				Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
				C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210				
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220				
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230				
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240				
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250				

Ogólne obliczenie MCR

		C0070
Liniowy MCR	R0300	4 501
SCR	R0310	14 022
Górny próg MCR	R0320	6 310
Dolny próg MCR	R0330	3 505
Łączny MCR	R0340	4 501
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	16 009
		C0070
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	16 009

Informacja w zakresie danych statystycznych dotyczących postępowań pozasądowych

Zgodnie z art. 288 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 roku (Dz. U. z 2015 roku poz. 1844 z późniejszymi zmianami) zakład ubezpieczeń zobowiązany jest do ujawnienia, wraz ze sprawozdaniem o wypłacalności kondycji finansowej, danych statystycznych dotyczących postępowań pozasądowych, o których mowa w rozdziale 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym (Dz. U. poz. 1348, 1830 i 1844).

Poniższe zestawienie prezentuje dane statystyczne dotyczące postępowań pozasądowych, o których mowa powyżej, dla Spółki SIGNAL IDUNA Polska Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. za 2016 rok.

Tab.1 Dane statystyczne dotyczące postępowań pozasądowych za 2016 rok.

Wyszczególnienie	1.1-31.12.2016
Liczba wszczętych postępowań pozasądowych	4
Liczba zakończonych postępowań pozasądowych	1
w tym zakończonych ugodą	1